

DZIEN

10 stron

**10
GR.****BYDGOSKI**

ILUSTROWANY

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEN POMORZA — DZIEN GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA — DZIEN KOCIEWSKI — DZIEN TCZEWSKI ILUSTROWANY — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA — DZIEN CHEŁMIŃSKI — DZIEN KUJAW — GAZETA MOGILEŃSKA**

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 20f.868

„Upaństwowić wielki przemysł i uwolnić państwo od finansjery“**Program przyszłego rządu socjalistycznego we Francji**

Paryż, 10. 5. (PAT) Dziś odbyły się w Paryżu całonocne debaty narodowej francuskiej partii socjalistycznej (S. F. I. S.). Na salę obrad, wbrew dotychczasowym zwyczajom, dopuszczeni zostali przedstawiciele prasy, ze względu na wagę oświadczeń prezesa stronnictwa dep. Bluma w sprawie programu przyszłego rządu.

Na wstępie obrad zabrał głos sekretarz generalny partii Paul Faure, który wyraził radość z pomyślnych wyników, osiągniętych przez socjalistów podczas wyborów, oświadczył m. in.:

„Partja nie cofnie się przed odpowiedzialnością za sprawowanie rządów. Rada narodowa stronnictwa uczyni właściwy krok, jeżeli zaproponuje innym partjom, zjednoczenia ludowego, ażeby wzięły udział w rządzie wraz z partją socjalistyczną.

Partja realizować będzie w rządzie ten sam program, z jakim stanęła do wyborów“.

Mer m. Roubaix Lebas wyraził ubolewanie z powodu stanowiska partii komunistycznej, która odmawia udziału w rządzie. Lebas spodziewa się jednak, że decyzja komunistów nie jest ostateczna.

Żyromski, przedstawiciel federacji okr. Sekwany, wypowiedział się również za udziałem partii komunistycznej w rządzie, oświadczając: Rząd przyszły powinien być rządem walki. Trzeba upaństwowić wielki przemysł, a uwolnić państwo od oligarchji finansjery.

Zakłócony pochód ku czci Joanny d'Arc**Policja francuska aresztowała 60 osób**

Paryż, 10. 5. (PAT) Po zakończeniu tradycyjnie co roku urządzanego pochodu ku czci Joanny d'Arc doszło do zamieszek wśród publiczności, stojącej wzdłuż ulicy

ulicy Rivoli. Wznoszono podburzające okrzyki. Zmuszona do interwencji policja aresztowała około 60 osób.

Rząd włoski zawiadomił Ligę o aneksji Abisynji

Genewa 10. 5. (PAT) Charge d'affaires włoski zawiadomił dziś popołudniu sekretarza generalnego Ligi Narodów o dekreście rządu włoskiego w sprawie aneksji Abisynji.

Zastrzeżenia rządu francuskiego

Paryż 10. 5. (PAT) Havas, donosząc z Rzymu o aneksji Abisynji przez Włochy, dodaje: Rząd francuski w swoim czasie uprzedził rząd włoski, że czyni wszelkie zastrzeżenia co do procedury zastosowanej, w tej sprawie przez Włochy.

Sprawa Abisynji będzie odłożona do czerwca?

Genewa, 10. 5. (PAT) Sprawa Abisynji prawdopodobnie nie będzie wzięta pod obrady na poniedziałkowym posiedzeniu Rady Ligi. Należy liczyć się z możliwością, że dyskusja nad sprawą abisyńską odroczone zostanie do nadzwyczajnej sesji Rady Ligi, która zbierze się przypuszczalnie około 15-go lub 20-go czerwca.

Wojna włosko-abisyńska wśród Bośniaków

Białogród, 10. 5. (PAT) We wsi Svilanac w Bośni doszło pomiędzy miejscowymi wieśniakami do bójki na tle sporu o wojnie włosko - abisyńskiej. Część włoskich wypowiedziała się za Abisynją, część za Włochami. Jeden z włoskich został w bójkę ciężko ranny.

Olimpiada bez Francji?

Paryż 10. 5. (Tel. wł.). Na ostatnim posiedzeniu rządu rozważano sprawę udziału Francji w olimpiadzie w Berlinie. Nie powzięto w tej sprawie decydującej uchwały, jest jednak bardzo możliwe, że wobec bliskiego objęcia rządu przez blok socjalistyczny - komunistyczny, Francja wstrzyma się od udziału w Olimpiadzie, odbywającej się w hitlerowskich Niemczech.

Katastrofa szwajcarskiego samolotu pasażerskiego

Zurych 10. 5. (PAT) Samolot zurychskiego aeroklubu, lecący do Nicei, spadł wskutek niepogody koło Certara w kantonie Tessin. Pilot Streuli i 2 pasażerowie ponieśli śmierć.

Delegacja Polaków z Rzeszy wyjechała do Wilna

Berlin, 10. 5. (PAT) 10 b. m. wyjechała do Wilna delegacja ludności polskiej w Niemczech z kierownikiem naczelnym Związku Polaków w Niemczech dr. Janem Kaczmakiem, zabierając ze sobą sztandar naczelnej organizacji Związku Polaków w Niemczech.

W rocznicę bitwy pod Kaniowem

Warszawa, 10. 5. (PAT) Dziś w 18-tą rocznicę bitwy pod Kaniowem odbył się w Warszawie uroczysty obchód, zorganizowany przez stołeczny okręg Związku Kaniowczyków i Żeligowczyków.

Święto narodowe Rumunii

Bukareszt 10. 5. (PAT) Dziś Rumunia obchodziła uroczyste święto narodowe, będące rocznicą uzyskania niepodległości i zjednoczenia kraju. Równocześnie obchodzono 70 rocznicę panowania dynastji. Dało to powód do wielu manifestacji na cześć króla Karola.

Azana prezydentem Hiszpanii

Madryt, 10. 5. (PAT) Azana został obrany prezydentem Hiszpanii uzyskując 754 głosy na 846 głosujących.

Nacjonalistyczny rząd w Egipcie

Kair 10. 5. (PAT) Nahas Pasza utworzył nowy gabinet, złożony wyłącznie z członków stronnictwa Wafd. W gabinecie tym Nahas Pasza poza stanowiskiem premiera obejmuje teki spraw wewnętrznych i zdrowia publicznego.

Ciężkie więzienie za wypieranie się aryjskości

Frankfurt 10. 5. (PAT) „Frankfurter Zeitung“ z dnia 9 bm. donosi, że sąd w Stuttgarcie skazał aryjską parę małżeńską na 2 lata ciężkiego więzienia za podszywanie się pod nazwisko żydowskie i wyznanie na tej podstawie od Żydów ok. 400 mk.

Tragiczny wybuch torpedy

Tokio 10. 5. (PAT) Ministerstwo Marynarki komunikuje, że w arsenale w Kobe nastąpił wybuch torpedy. Jeden robotnik poniósł śmierć na miejscu, a 5 jest ciężko rannych.

Zakończenie uroczystości 900-lecia św. Stanisława Szczepanowskiego

Kraków 10. 5. (PAT) Dzisiaj na zakończenie uroczystości związanych z 900-leciem urodzin św. Stanisława Szczepanowskiego, odbyła się w Krakowie wielka procesja z relikwiami świętego, która w godzinach rannych wyruszyła z Wawelu na Skalkę. W uroczystej procesji, prowadzonej przez ks. prymasa Polski kardynała dr. Hlonda, w otoczeniu ks. metropolity krakowskiego dr. Adama Sapiehy, biskupów tarnowskiego

ks. dr. Lisowskiego i biskupa dr. Respondego oraz b. licznego duchowieństwa, wzięły udział wielotysięczne tłumy wiernych, które przybyły zarówno z miasta, jak i bliższych i dalszych okolic Krakowa wielkimi pielgrzymkami dla wzięcia udziału w uroczystościach kościelnych. W procesji wzięli również udział przedstawiciele władz państwowych i samorządowych oraz b. liczne stowarzyszenia religijne.

Na 60 lat więzienia**skazał trybunał amerykański „kiddnapera“ Mahana**

Nowy Jork, 10. 5. (PAT) Trybunał w Tacoma skazał na 60 lat więzienia gangstera Williama Mahana, oskarżonego o porwanie 9-letniego George Weyerhausera, za którego Mahan domagał się okupu w sumie 200 tys. dolarów.

Po aresztowaniu w ubiegłym tygodniu

słynnego gangstera Karpisa, Mahan uznany został za „wroga publicznego nr. 1“ „Tytuł“ ten jednak piastował tylko 6 dni.

W obecnej chwili jeden tylko członek bandy Karpisa pozostaje na wolności. Szef policji federalnej oznajmia, że aresztowanie jego nastąpi w dniach najbliższych.

Straszna tragedia dwojga młodych ludzi w Gdyni**Podwójne samobójstwo oficera Marynarki Wojennej i jego narzeczonej**

W sobotę późnym wieczorem przy ul. Podlaskiej 9 w Gdyni rozegrała się wstrząsająca tragedia, która pochłonęła życie dwojga młodych, związanych ze sobą węzłem miłości ludzi.

W mieszkaniu państwa Nowaków odbywało się przyjęcie, na którym obecnych było kilka zaproszonych osób, mężczyzn i kobiet. Między gośćmi znajdował się również porucznik Marynarki Wojennej Władysław Ambrożej i jego narzeczonej, Jolanta Zychówna.

Po spożyciu kolacji ktoś z towarzystwa rzucił myśl udania się do któregoś z nocnych lokali, wymieniając przytem kabaret „Alhambra“ na ul. 10 Lutego. Wszyscy zgodzili się na tę propozycję za wyjątkiem

por. Ambrożeja, który oświadczył stanowczo, że chce iść do domu.

Gdy towarzystwo zabierało się już do wyjścia, a w pokoju jadalnym pozostał tylko por. Ambrożej i Zychówna, nagle usłyszano suchy trzask wystrzału. Po chwili wybiegła z pokoju Zychówna, w najwyższym podniesieniu alarmując obecnych, że por. Ambrożej się zastrzelił. Następnie wpadła z powrotem do jadalni, porwała leżący na podłodze rewolwer i strzałem w usta — tak samo, jak to uczynił przed chwilą jej ukochany — pozbawiła się życia.

Dziwna ta tragedia, która rozegrała się bez widocznego powodu, do głębi wstrząsnęła zgromadzoną w mieszkaniu garstką ludzi, tembardziej, że para samobójców byli

ludźmi w najlepszym rozkwicie życia i wedle wszelkich danych bardzo się nawzajem kochali. Jolanta Zychówna, licząca lat 25, była dawniej tancerką, od kilku miesięcy jednak ze względu na osobę narzeczonego, porzuciła ten zawód. Por. Ambrożej był prawie jej rówieśnikiem, gdyż liczył zaledwie 26 lat.

Na miejsce podwójnego samobójstwa, które nastąpiło około godz. 1 w nocy, przybyła niezwłocznie żandarmerja i policja, spisując dokładne protokoły z przebiegu tragicznego wypadku. Zwłoki obojga przekazano władzom sądowo-lekarskim celem przeprowadzenia sekcji.

Król Królów u Świętego Grobu

Pierwszy dzień cesarza abisyńskiego w Jerozolimie
117 skrzyń z kosztownościami i złotem wiezie cesarz ze sobą

O przyjeździe cesarza abisyńskiego do Palestyny „Evening Standard” podaje, że Haile Selassie został w Haifie przyjęty go-dnie, ale w milczeniu. Salw honorowych na jego cześć nie oddawano, ale oddziały marynarki wojennej i wojska brytyjskie-go pełniły straż honorową, a ustawione szpalery prezentowały broń. Specjalny po-ciąg, który oczekiwał koło przystani, od-wioził cesarza, jego rodzinę i świtę do Je-rozolimy.

Cesarz przywiózł z sobą 117 skrzyń z ko-sztownościami i złotem, które wyladowano pod opieką silnej straży.

W sobotę cesarz abisyński wstał wczę-śnie rano i udał się na modlitwę do kościo-ła Świętego Grobu. Następnie obejrzał on ołtarz abisyński, położony zewnątrz mu-rów Jerozolimy. W przyległej do klaszto-ru kaplicy przyjął Negus w otoczeniu swych ministrów komunię św., podczas gdy cesa-rzowa oczekiwała na niego w klasztorze. Na-stępnie wygłosił cesarz do 200 zebranych abisyńczyków, przeważnie księży, krót-kie przemówienie, w którym zachęcał do nietracenia odwagi i wyraził swą wiarę w przyszłość. Z klasztoru udał się na zwie-dzanie miasta, poczem przyjął dyrektora banku Barclay'a, z którym odbył konferen-cję, prawdopodobnie na temat przechowa-nia skarbów i pieniędzy, które przywiózł z sobą.

Dzienniki angielskie, podając szczegóły pobytu cesarza Haile Selassie w Jerozoli-mie, stwierdzają jednogłośnie, że cesarz ma wygląd człowieka bardzo zmęczone-go.

„Daily Express” podaje nawet krótką ro-zmowę swego specjalnego korespondenta z cesarzem, który oznajmił, że stan jego zdro-wia jest bardzo zły i że cierpienia jego spo-wodowały bomby gazowe. Cesarz pokazał przytem korespondentowi swe ręce, popa-rzone gazami.

Korespondent twierdzi, że po kilkudni-owym pobycie w hotelu Króla Dawida, gdzie zatrzymał się Haile Selassie ze swą rodzi-ną, cesarz ma nadzieję uzyskać posłuchanie u króla Edwarda, a następnie zamierza u-dać się do Genewy, aby osobiście przedsta-wić w Lidze Narodów sprawę Abisynji.

„Daily Herald” twierdzi, na podstawie wiadomości od cesarza, że Haile Selassie ma w bankach angielskich 4 do 5 milionów funtów szterlingów.

Wyjazd do Londynu dopiero po posiedzeniu Rady Ligi Narodów

Oficjalnie informują, iż Haile Selassie po-zostanie obecnie w Jerozolimie. Należy przy-puszczać, iż cesarz abisyński został powia-domiony, że wizyta jego w Londynie by-laby krępującą, dopóki nie zakończy się posiedzenie Rady Ligi Narodów.

Haile Selassie oczekuje sprawiedli-wości od Ligi Narodów

Cesarz Haile Selassie oświadczył na kon-kladach w Lidze Narodów, będąc dotychczas ferencji prasowej:
 Naród, który całą swoją nadzieję po-jej członkiem, nie chce wierzyć, by Liga Na-rodów nie żądała satysfakcji od innego członka tejże Ligi, potępionego jako napast-nik. Będziemy żądać sprawiedliwości, aby Liga stanęła w obronie państwa słabszego przeciw silniejszemu.”

Król włoski przyjmuje tytuł cesarza Abisynji?

Po zajęciu stolicy Abisynji przez wojska włoskie Mussolini jedzie do Afryki.
 Według Reutera w Addis-Abebie krąży pogłoski o prawdopodobnym mianowaniu marszałka Badoglio wicekrólem Abisynji. Mówią również o przyjęciu przez króla włoskiego tytułu cesarza Abisynji.
 Havas podaje pogłoskę, krążącą w Rzy-mie, iż Mussolini zamierza rzekomo wyje-chać do Afryki wschodniej.

30.000 wojska w Addis-Abebie

W stolicy Abisynji i w jej okolicach kwa-teruje obecnie około 30.000 żołnierzy włos-kich. W mieście znajduje się około 3 ty-sięce samochodów ciężarowych i wiele tan-ków. Rozpoczęto usuwanie zgłiszcz i uprzę-

tanie gruzów. Tysiące mieszkańców jest bez dachu nad głową.

Korespondent Reutera donosi, iż pomimo obecności tak wielkiej ilości wojska, napa-dy i rabunki, chociaż w mniejszym stopniu,

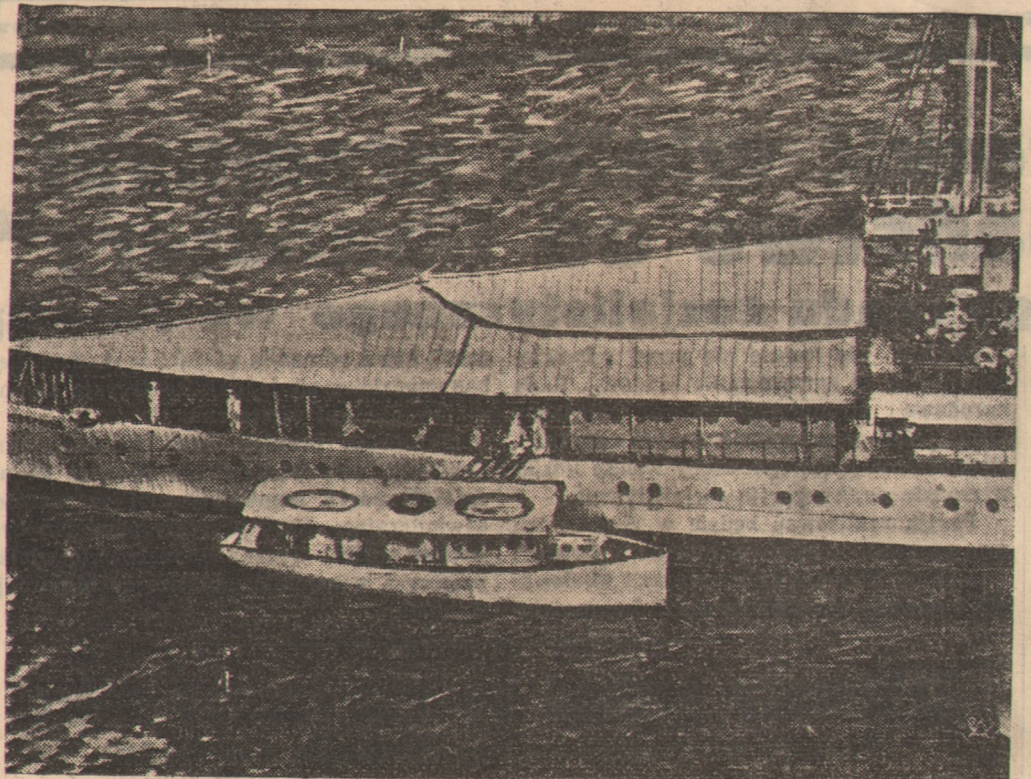
Zamiast zniszczyć drogę Abisyńczycy sprzedali dynamit Grekowi

Agencja Stefani donosi z Addis-Abeby: W swoim czasie podawano wiadomość, że Negus kazał wysadzić dynamitem część drogi z Dessie do Addis-Abeby, aby zahamo-wać marsz wojsk włoskich. Jak się okazu-

wydarzają się jeszcze ciągle. Bandyt za-atakowali poselstwo amerykańskie.

Wojska włoskie zabiły w starciach około 30 bandytów. Na poselstwo brytyjskie rów-nież była uczyniona napad.

je obecnie, Negus istotnie wydał taki rozkaz oddziałowi swojej gwardji, lecz oddział ten po wyjeździe z Addis-Abeby z samochodem, naładowanym dynamitem, sprzedał cały ładunek kupcowi greckiemu.

Negus na angielskim okręcie wojennym „Enterprise” w momencie przybycia do Port-Said. Ce-sarz widoczny jest w białym stroju na pokładzie okrętu

15 ministrów spraw zagr. w Genewie

Dzisiaj Rada Ligi Narodów rozpoczyna obrady

Ogłoszono już prowizoryczny porządek o-brad rozpoczynającego się w poniedziałek zebrania Rady Ligi. Posiedzeniu temu prze-wodniczyć będzie delegat W. Brytanji min. Anthony Eden. Obok spraw mniejszej wagi na porządku dziennym znajdują się: sprawa składu Rady Ligi, zagadnienie tworzenia i funkcjonowania Komitetów Ligowych, sprawa mandatu Wysokiego Komisarza Ligi Narodów w Gdańsku, zatarg włosko-a-bisyński i naruszenie traktatów lokarnę-skich.

Dzienniki angielskie zgodnie przewidują, że rozpoczynająca się w poniedziałek sesja Rady Ligi będzie bardzo miała owocna, gdyż wszystkie ważniejsze sprawy ulegną odroczeniu, aż do czasu utworzenia nowego rzą-du we Francji.

„Daily Herald” twierdzi, że sesja Rady

„Gdzie konia kują, żaba nogę nadstawia”

Trzy grosze kronprinz

B. kronprinz przesłał Mussoliniemu tele-gram z powinszowaniem z okazji zwycię-stwa włoskiego.

będzie po 2-3 dniach formalnych obrad od-odroczone na 5 tygodni i dopiero wówczas powzięte zostaną decyzje.

W obecnym posiedzeniu Rady Ligi Naro-dów bierze udział 15 ministrów spraw za-granicznych.

Min. Beck wyjechał do Genewy już w so-botę.

Krew na liściach tytoniu

Krwawe zaburzenia strajkowe w Macedonji

Rozruchy, wywołane przez strajkujących w Salonikach i w całej Macedonji, przybie-rają coraz groźniejszy charakter. Niemal codziennie dochodzi do starć z policją, przy-czem policja zmuszona jest do użycia broni. Jest wielu rannych i zabitych.

Strajk w przemyśle tytoniowym objął już kilkadziesiąt tysięcy robotników w Sa-lonikach, Seresie, Dramie, Kawalli i Ksan-tia. Do strajku przyłączyli się niewzłocz-nie pracownicy szewscy i przedzalni.

Dalej celem poparcia strajku w przemy-sle tytoniowym porzucilo pracę około 20.000 pracowników kolejowych.

Dla osób pełnokrwistych, otyłych oraz artretyków i cierpiących na hemoroidy szklanka naturalnej wody gorzkiej Fran-ciszka-Józefa rano naczczo jest wielkiem dobrodziejstwem. Zalec. przez lekarzy

Sterowiec „Hindenburg” nad Nowym Jorkiem

Sterowiec niemiecki „Hindenburg” przy-był w sobotę do Nowego Jorku o godz. 10 według czasu angielskiego. Sterowiec szy-bował na wysokości 450 mtr. t. j. zaledwie o 250 mtr. ponad najwyższymi drapaczami nieba.

Zakłady Kruppa będą for-tyfikowały Dardanele

Oficerowie i inżynierowie tureccy w Niemczech

„Information” donosi z Berlina o na-wiązaniu rokowań pomiędzy rządem turec-kim a zakładami Kruppa w sprawie forty-fikacji Dardaneli. 80 oficerów i inżynierów tureckich przybyło już do Niemiec, celem zwiedzenia centrum niemieckiego przemy-słu zbrojeniowego a w szczególności zakła-dów Kruppa. Rząd turecki nawiązał rzeko-mo pozatem analogiczne rokowania z prze-mysłem zbrojeniowym rosyjskim.

Śnieżyce i... upały

na terenie Stanów Zjednoczonych
 W niektórych wschodnich okolicach Sta-nów Zjednoczonych temperatura osiągnęła niebywałą na tę porę roku wysokość. W No-wym Jorku zanotowano 30 1/2 stopnia Celsju-sza, natomiast z Colorado donoszą o sil-nych burzach śnieżnych, które przerwały wszelką komunikację. W stanie Oklahoma wichury uszkodziły szereg budynków, przy-czem jedna osoba została zabita, a 25 od-niosły rany.

Zatonięcie wodnopłatowca

Wodnopłatowiec handlowy, który wystar-tował z Marsylii i był zmuszony do przymu-sowego wodowania w odległości 40 mil od wybrzeży afrykańskich, zatonął podczas ho-lowania. Pasażerowie i mechanicy zostali uratowani przez parowiec „Elbtar”.

Kieł mamuta

znaleziono w Poznaniu
 W żwirowni dyrekcji ogrodów miejskich na Górczynie znaleziono na głębokości oko-ło 2 i pół metra dobrze zachowany kieł ma-muta. Ma on w obwodzie 30 cm i półtora metra długości. Kieł oddany został do Mu-zeum Przyrodniczego.

Śmiertelny strzał za kulisami teatru toruńskiego

Tragiczny zgon popularnego aktora — Jerzego Allana

Toruń, 10 maja
 Publiczność, opuszczająca w sobo-tę w wesołym nastroju Teatr Ziemi Po-morskiej po premierze „Hurra, jest chłopczyk”, nie przeczuwała, że w czasie gdy odbierała w garderobie swoje okry-cia, za kulisami rozległ się strzał rewol-werowy, który położył kres życiu ogólnie lubianego artysty Jerzego Allana.
 Rekwizytor, wchodząc do pomiesz-czenia, w którym przechowuje się wszel-kie sceniczne akcesoria, zobaczył leżąca-

go na podłodze Allana (prawdziwe naz-wisko artysty brzmi Sergjusz Nitus).
 Rekwizytor sądził początkowo, iż Al-lan zemdlął, gdy się jednak nachylił nad leżącym, zobaczył krew, wydobywając się z rany postrzałowej w piersi.
 Natychmiast wezwano lekarza i księ-dza, który udzielił umierającemu ostat-niego namaszczenia. Mimo bezwzłocznej pomocy lekarskiej, nie udało się ura-tować artysty.
 Należy przypuszczać, że zmarły, nie-

ostrożnie manipulując nabitym rewolwe-rem, spowodował wystrzał, który położył kres jego młodemu życiu.
 Ś. p. Sergjusz Nitus żył zaledwie 20 lat. Swą karierę artystyczną, po akoń-czeniu Państw. Instytutu Sztuki Tea-tralnej, rozpoczął w warszawskiej „Bar-dzie”, gdzie pracował przez rok, poczem został zaangażowany do Teatru Ziemi Pomorskiej w Toruniu. Był ogólnie lu-biany i ceniony dla swego dużego talen-tu scenicznego.

O idee gospodarczą Polski

Największym triumfem Narodu Polskiego w ostatniej dobie historycznej było odzyskanie niepodległego bytu państwowego. Triumf ten nie przeszedł łatwo ani rychło. Okupiony był licznymi ofiarami najszerzych warstw Narodu. Im trudniej on przychodził, im ciężiej było realizować postulat niepodległości — tem silniej i pewniej wynikało przekonanie, stwierdzone dawno już przez Józefa Piłsudskiego, że Polska może być tylko wielką i mocną, lub nie być wcale.

Każde więc działanie godzące w siłę Państwa uznane być musiało za godzenie przedewszystkiem w dobro narodu polskiego.

Siłę Państwa oprócz musimy na naszej sile zbrojnej, której nieustanne podnoszenie jest nakazem historii i sytuacji obecnej, — spokoju i porządku wewnątrz kraju, oraz sprawiedliwości społecznej. Wszystkie te czynniki siły są związane bardzo ściśle z położeniem gospodarczym.

Dalecy jesteśmy od uznania dobrobytu, jako jedynego czynnika, decydującego o stosunku obywatela do Państwa. Niepodobna jednak zaprzeczyć, że pogłębiający się niedostatek szerokich warstw społecznych, nieożywianych żadną wielką i porywającą ideą — musi wywierać swój wpływ i osłabiać poważnie możliwości rozwijania i wzmagania sił twórczych.

A przecież cały świat znajduje się obecnie pod znakiem rewizji doktryn dawniej obowiązujących. Zapanowały w gospodarce wszystkich krajów skrajne egoizmy. Powszechny stał się brak poczucia bezpieczeństwa. Wyważyło to stosunki międzynarodowe w dziedzinie gospodarczej z drogi normalnej wymiany z wielką i dotkliwą szkodą dla kultury i postępu cywilizacyjnego ludzkości całej.

Gospodarka polska w takim stanie rzeczy na świecie musi bronić się przed zniszczeniem, rozwiązywać własne trudności — własnymi środkami i nowymi metodami bez względu na to, czy dawne doktryny ekonomiczne i socjalne będą z tem zgodne czy przeciwnie. Jeden jest tylko warunek — działanie musi być prowadzone z żelazną konsekwencją i uporem.

To musi mieć na względzie **POLITYKA GOSPODARCZA**. Tu sama nauka ekonomji nie wystarczy. Ma ona bezwzględnie znaczenie wielkie, ale nie wyczerpie zagadnienia. Polityka gospodarcza jest nietylko dziedziną nauki, jest ona też sztuką. Wymaga nietylko waleń naukowych, lecz i intuicji, — wyuczucia, nietylko rachunku.

Ta to właśnie intuicja kieruje uwagę coraz szerszych rzesz, patrzących z troską na naszą gospodarkę, ku zagadnieniu i postulatowi rozwoju sił wytwórczych. Na plan pierwszy wysuwa się dynamika życia gospodarczego, która jedynie łagodzić może nagromadzone trudności społeczne.

W Polsce niezaprzeczalny jest bezpośredni związek między poziomem dobrobytu obywateli i finansami Państwa. Zależność wzajemna łączy poszczególne dziedziny gospodarki narodowej — rolnictwo, przemysł i handel. A i warstwy, żyjące ze stałego uposażenia znajdują się w tej samej współzależności od poziomu ogólnego dobrobytu.

POLSKA, mając zwiększającą się wciąż liczbę rąk roboczych zarówno w rolnictwie, jak w przemyśle i stojąc wobec olbrzymich zaniedbań gospodarczych i zniszczenia wojennego, cierpi z powodu braku własnych kapitałów i nienormalnych, a często niemoralnych stosunków na polu współpracy obcych kapitałów.

Rola kapitałów w organizacji produkcji jest znana. Postulat rentowności kapitału jest słuszny — jako bodziec jego aktywności. Ale jednocześnie znać się musi narówni **PRAWO PRACY DO RENTOWNOŚCI**. Zysk kapitału nie może być żadną miarą uznany za najwyższy cel i usprawiedliwienie dla wszelkiego działania kapitału bez względu na metody. Wysokość zysków i metody zdobywania zysków muszą podlegać kontroli z punktu widzenia dobra

W dostojnej ciszy i głębokim skupieniu minie żałobny dzień 12 maja

Odezwa Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego

Po raz drugi ogłaszamy poniżej odezwę Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego:

Obywatele!
Pierwsza rocznica zgonu Wielkiego Wodza Narodu, Marszałka Józefa Piłsudskiego, będzie dniem szczególnie bolesnym dla całej Polski. Lecz naród bohaterki a spartański nie ulegnie groźbie śmierci, lecz uczci wspaniałość żywota, przeciętego przez nią przed rokiem,

wym chórem słać Wielkość i Wzniosłość Ducha, nieśmiertelność Sławy, wiekopomną trwałość Czynów, niezniszczalne prawa Wielkości i trwałości imienia, co przez zasługi stało się drugim imieniem Ojczyzny.

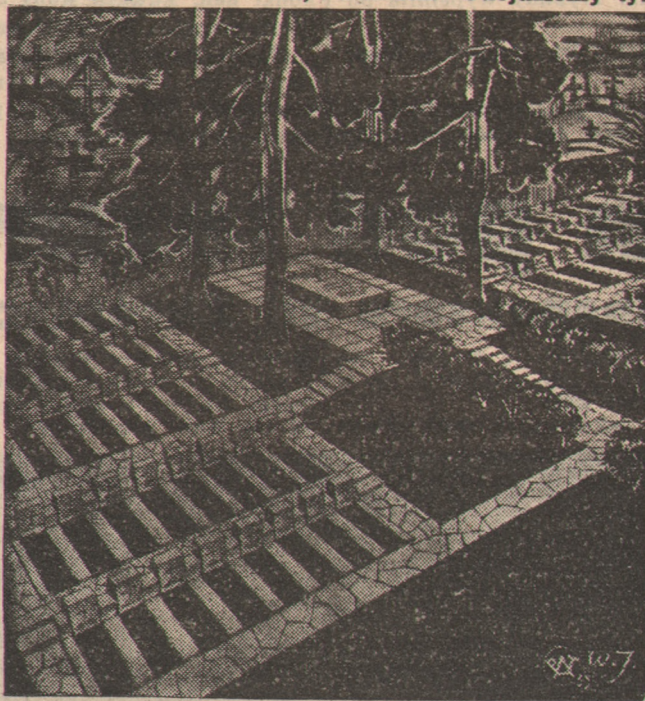
W dniu tym nie porzucimy pracy. Tego, który w najcięższym mozołach służby trwał do ostatka, nie czci się świętowaniem. Odejdziemy tylko od warsztata

charakter aktu uroczystego. Wszędzie, gdzie to będzie możliwe, po uroczystości kościelnej nastąpi defilada wojska i organizacji, pod rytm werbla. Muzyka w dniu tym odezwie się po raz pierwszy na zakończenie porannych uroczystości, i tylko dźwiękami Hymnu Narodowego. Późem — w całym kraju prócz Wilna — życie powraca do łożyska normalnego, oczekując na sygnał, wzywający z cmentarza na Rossie, do uczczenia momentu składania Serca Marszałka na wieczny spoczynek, chwilą powszechnego skupienia myśli przez cały Naród.

Pora zmierzchu i wieczoru wykorzystana zostanie przez powołane do organizowania obchodu 12 maja komitety lokalne w całym kraju, dla urządzenia uroczystych akademii żałobnych. Na akademjach tych przemawiać będzie do obywateli sam Marszałek i tylko Marszałek. W przybranych kirem salach, odczytywane będą pisma Józefa Piłsudskiego w wyborze, którego dostarczy Naczelny Komitet. Gdzie to będzie możliwe, uzupełni je muzyka z wielkiego repertuaru utworów żałobnych.

Dostojnej ciszy wieczoru dnia tego nie zakłóci nigdzie skoczna muzyka, zamknięte będą przedsiębiorstwa rozrywkowe. O godzinie 8-ej min. 45 przed rokiem oddał Bogu ducha największy Polak na przestrzeni naszych dziejów. O tej godzinie, w pierwszą rocznicę zgonu Józefa Piłsudskiego, dusza polska nie zniosłaby pustej wesołości. O tej godzinie wszystkie serca wypełni troska o Ojczyznę i ślubowanie wierności nakazom Józefa Piłsudskiego, mówiących o obywatelskiej służbie — by chwala Jego imienia i moc Rzeczypospolitej trwały i rosły po wsze czasy.

Naczelny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego
Warszawa, na Zamku Królewskim.

Cmentarz na Rossie

w historycznych murach Belwederu. 12 maja zjednoczy nas powszechny hołd zbiorowy dla Tego, za którego sprawą Naród odrodził się z ducha, odzyskał Wolność, moc polityczną i zdolność czynu, odnowił tradycję swej świętości i źródła potęgi. Rozlegnie się po ziemiach polskich głośny alarm werbli, głoszących żalobę, lecz budzących do czynu. Rozkołyszą się serca dzwonoń, by spizo-

tów na tę konieczną chwilę, by zgodnie z pradawnym zwyczajem w naszej Ojczyźnie pochylić czoła u stóp ołtarzy, przed którymi odprawiane będą modły żałobne. Władze Rzeczypospolitej i samorządu, wojsko, organizacje kombatanckie i przysposobienia wojskowego, zrzeszenia społeczne i kierownicy szkół — w porozumieniu z władzami kościelnymi — nadadzą tej ceremonii żałobnej

Wilno w oczekiwaniu wielkiego dnia Las czarnych masztów na trasie konduktu żałobnego

W Wilnie w ciągu soboty oddziały saperów wojskowych wzniosły na całej trasie konduktu żałobnego, wynoszącej przeszło 4 km, w odstępach 5-metrowych, czarne maszty ze srebrnymi orłami na szczycie, z których spływają flagi o barwach **Wirtuti Młtarzi i Krzyża Niepodległości**.

Kościół, znajdujące się wzdłuż trasy, i gmachy państwowe przybrano kirem. Poza tem Wilnianie samorzutnie dekorują okna w sklepach wystawowych i mieszkaniach prywatnych.

Na cmentarzu Rossa ustawiono cho-

ragwie, otaczające cmentarzyk i baldachim. Roboty koło grobowca ukończono w nocy z soboty na niedzielę.

Na mieście daje się zaobserwować wzmożony ruch.

W DZIEŃ SMUTNEJ ROCZNICY W STOLICY

W Warszawie w dniu 12 maja r. b. o godz. 9-ej rano odprawiona zostanie na Polu Mokotowskim żałobna msza św. polowa, po której odbędzie się defilada wojska.

W nabożeństwie żałobnym i defila-

dzie wezmą udział te same oddziały wojskowe co i w defiladzie dn. 3 maja.

JAK GDAŃSK UCZCI ŻALOBNA ROCZNICĘ?

Z inicjatywy szefa wydziału wojskowego komisarjatu R. P. w Gdańsku płk. Rosnera odprawione będzie w dniu 12 b. m. nabożeństwo żałobne za duszę Marszałka Piłsudskiego na Westerplatte.

W hali sportowej w Gdańsku odbędzie się również w tym dniu uroczysta akademja żałobna.

BUDAPESZT KU CZCI MARSZAŁKA

Z inicjatywy Tow. Węgiersko-Polskiego w Budapeszcie komisja prac publicznych w stolicy Węgier uczci pamięć Marszałka Piłsudskiego przez nazwanie Jego imieniem jednej z ulic Budapesztu, na której wzniesiono pomnik z płaskorzeźbą, przedstawiającą Marszałka. Z okazji odsłonięcia tego dzieła odbędzie się 11 maja uroczysta akademja ku czci Marszałka Piłsudskiego w gmachu Akademji Umiejętności w Budapeszcie. Na akademji tej przemawiać będzie poseł na Sejm węgierski b. min. rolnictwa Mikołaj Kallay.

Minister Poniatowski

przewodniczącym Centralnego Komitetu do Spraw Młodzieży Wiejskiej

Jak się dowiadujemy, dotychczasowy przewodniczący Komitetu do Spraw Młodzieży Wiejskiej przy Związku Iz i Organizacji Rolniczych R. P. — p. Jan Podoski, po uzgodnieniu z delegującymi go ministrami, zrezygnował ze swego stanowiska.

Stanowisko przewodniczącego Komitetu objął minister Rolnictwa i Reform Rolniczych p. Julian Poniatowski.

SZCZYT ELEGANCJI Gezet KOLNIERZYK z czerwoną nitką.

powszechnego, dobra całokształtu gospodarki narodowej.

Stawiając postulat rentowności i kontroli, mamy na celu nie co innego, jak **WZMAGANIE SIŁ TWÓRCZYCH**. To też, gdy pobudka działania nie wystarcza dla uruchomienia niezbędnych dla interesów kraju gałęzi produkcji, lub gdy działają hamulce, czy zaniedbania — Państwo musi wziąć na siebie obowiązek inicjatywy i twórczenia.

By nakaz wzmagania sił twórczych stał się prawem nietylko formalnym, by stać się mógl życiem i poruszyć wiarę społeczną, wzbudzić entuzjazm i jednym ogniem zapalić rzeszę wytwórców, — muszą być w Polsce zastosowane nadzwyczajne metody. Metody tłumaczenia, szerzenia szerokiego uświadczenia o potrzebach, możliwościach i koniecznościach gospodarki polskiej, wskazywania kierunków, — a gdy to nie wystarczy metody wyraźnego, zdecydowa-

nego i konsekwentnego nacisku, by zrozumienie obowiązków, wiążących się z przyszlnością gospodarczej niezależności stało się powszechne i obowiązujące. By zrozumienia tego wyraźny był wyraz w życiu.

Spekulowanie na interesie Państwa, czy interesie społecznym musi być do szcześnie wyplenione, otwarta musi być karta prawdy życia gospodarczego, by w wymowę tej prawdy uwierzone i by zbiorowymi siłami począć ją odwracać. Z tego zbiorowego, powszechnego wysiłku wyjrzeć będzie mogła **WIELKA IDEA GOSPODARCZA POLSKI**, — wtedy stać się ona może powszechnym wierzeniem i obowiązkiem.

Trud to niemały, droga niełatwa. Ale, „gdy czasy tak wielkie idą, że świat na inny zmieniają, to czasy te nie mogą być na miarę piersi tchórzaków. piersi lotrzyk 6 w”.

13 nowych samolotów powstało wysiłkiem społeczeństwa

Poświęcenie nowej eskadry na Polu Mokotowskim

W sobotę rano na lotnisku mokotowskim odbyła się uroczystość przekazania przez LOPP. władzom wojskowym 13 samolotów, ufundowanych ze składek społeczeństwa, zrzeszonego w tej organizacji. Samoloty te stanowią 1-szą eskadrę szkolną imienia „Marszałka Piłsudskiego” i przydzielone będą do szkoły pilotów LOPP w Bielsku.

Wśród ofiarodawców na pierwszym miejscu znajduje się Podoficerski Komitet Zbiórki na lotnictwo sportowe, który wśród podoficerów wojska lądowego, marynarki i Korpusu Ochrony Pogranicza zebrał odpowiednie fundusze i zakupił 9 samolotów wraz z silnikami.

Uroczystość zaszczylił swą obecnością wysoki protektor LOPP. P. Prezydent Rzplitej, prof. Ignacy Mościcki, Prezes Rady Ministrów M. Zyndram-Kościałkowski, Gen. Inspektor Sił Zbrojnych gen. dyw. Edward Rydz-Śmigły, członkowie Rządu, oraz przedstawiciele władz wojskowych, lotnictwa wojskowego i cywilnego, zarządu głównego i poszczególnych okręgów LOPP.

Na lotnisku ustawiły się delegacje podoficerów wszystkich rodzajów broni i służb, kompania 21 pp., z poczem chorągwanym, szkoła podoficerów 1 p. lotn. oraz 5 warsz. drużyna harcerska. Trybuny wypełniła publiczność.

O godz. 10 przybył Pan Prezydent Rzplitej. Uroczystość zagałił prezes Zarządu Głównego LOPP. gen. dyw. inż. Leon Berbercki

poczem Gen. Insp. Sił Zbr. gen. Edward Rydz-Śmigły wygłosił mocne przemówienie które podajemy osobno.

Następnie starszy sierżant Wojnicki z 54 pp., przemawiał w imieniu podoficerskiego komitetu zbiórki na lotnictwo sportowe.

Pan Prezydent RP. w towarzystwie p. Prezesa Rady Ministrów, Gen. Inspektora Sił Zbrojnych oraz przedstawicieli rządu i lądz dokonał przeglądu nowej eskadry samolotów. Tradycyjnego obrzędu chrztu dokonał gen. Edward Rydz-Śmigły oraz p. Władysławowa Wróblewska.

Uroczystość zakończyła się wpisaniem do specjalnej księgi, poczem nowa eskadra samolotów wzbija się w powietrze, dokonując próbnych lotów.

Orlim lotem pod lazury

Przemówienie Gen. Inspektora Sił Zbrojnych

Dzisiejsza piękna uroczystość w obecności P. Prezydenta Rzplitej, Najwyższego Zwierzchnika Sił Zbrojnych, jest wspaniałym ukoronowaniem pracy i wysiłku, który ma swą genezę w zasadniczej idei — w tej idei, że życie człowieka ma swój sens wtedy, kiedy się łączy z jakąś ogólną wielką sprawą i że tylko wtedy warta jest ona zachodu i trudu, gdy to złączenie się z wielką sprawą, to złączenie się z wielkim kołem rozpedzonej historii, czy kultury ludzkiej, ma miejsce.

Dzisiejsza uroczystość świadczy o umiejętności zdobycia się na ofiarność, na wysiłek, na rezygnację z pewnych własnych wygod i przyjemności dla celów ogólnych. Świadczy o ekspansji wewnętrznej, o moralnej prężności naszego społeczeństwa, a więc świadczy o naszej sile.

Wysiłek ten łączy się bezpośrednio z obroną państwa. Dlatego też z prawdziwą radością dziękuję tym wszystkim, którzy w rozwoju tej sprawy aż do dnia dzisiejszego dali swą własną cegiełkę na ogólną budowę. Dziękuję wszystkim, poczynając od LOPP.

Pozwolę sobie specjalnie zwrócić się do podoficerów, dlatego, że oni stanowią część składową armii, której jestem dowódcą.

Podoficerowie! Aby dokonać tego wysiłku, który dziś w tej konkretnej formie oglądamy, musieliście napewno wyrzec się najrozmaitszych rzeczy w swoim życiu. Napewno nie poszliście po linii najmniejszego oporu w urządzaniu własnego swego prywatnego życia. Ale wierzę mi, wszystkie wielkie rzeczy i dobre rzeczy powstają ofiarnością, tylko wysiłkiem moralnym, tylko wyrzeczeniem się tego, co na pierwszy rzut oka w przeciętnych normalnych warunkach człowieka najbardziej boli, najbardziej jest miłe, najbardziej przyjemne.

Wierzę mi, a to wiecie napewno jako żołnierze, że jeśli mamy wyciągać jakieś analogie z naszego żołnierskiego życia, to we wspomnieniach żołnierskich najwięcej miejsca zajmuje ta bitwa zwycięska, która została wywalczona z wielkim śmiertelnym trudem i wysiłkiem, a nie ta, co łatwo poszła. Dlatego też widząc waszą siłę moralną, waszą gotowość do nadprogramowego, nie regulaminowego tylko wysiłku — **DZIEKUJĘ WAM.**

Te aparaty, pięknie wyrównane i uszeregowane przed nami, nasuwają mi jeszcze jedną refleksję. Każdy z nich stanowi całość skomplikowaną, składającą się z wielu części składowych. Wszystkie razem są scharmonizowane, są złączone dla jednego celu

— aby pozwolić wznieść się w górę. Są przystosowane po to, aby poddawać się w służbie kierowniczej woli.

Z chwilą gdy jakakolwiek część zawie-

rowisko, budzące w sercu ludzkim żąłość i żalobę — ruina i zniszczenie. Gdy natomiast wszystkie części składowe podlegają tej woli kierowniczej, dobrze funkcjo-

Zdjęcie przedstawia moment tradycyjnego obrzędu chrztu eskadry, dokonanego przez Rydza-Śmigłego w towarzystwie p. Władysławowej Wróblewskiej

nie, gdy ta kierownicza wola nie dochodzi do ostatniego kółka, do ostatniego druczka tego dumnego aparatu, który wzbija się w przestrzeni, cóż się dzieje? — tragiczne ru-

nują, nie zawodzą, aparat wzbija się orlim lotem pod lazury.

Oto jest ta głęboka refleksja, którą aparaty, stojące przed nami, nasuwają.

Muzeum Świętokrzyskie im. St. Żeromskiego w Kielcach

zostało otwarte w 10-tą rocznicę zgonu autora „Wiatru od morza”

W 10-tą rocznicę zgonu Stefana Żeromskiego i w 30 rocznicę swej działalności, Polskie Tow. Krajoznawcze otworzyło w sobotę, 9 bm. w gmachu P. W. i W. F. im. J. Piłsudskiego w Kielcach „Wystawę Świętokrzyską”, która będzie instytucją stałą, jako muzeum Świętokrzyskie im. Stefana Żeromskiego.

Wystawa obrazuje przyrodę i kulturę terenu, położonego między Wisłą, Pilicą i Nidą. W dziale przyrodniczo-gospodarczym pokazane są różne typy krajoznawstwa świętokrzyskiego, bogactwa naturalne, szata roślinna, przemysł dawny i dzisiejszy.

W dziale historyczno-kulturalnym wystawa obrazuje historię osadnictwa, etnografię, dzieje walk zbrojnych, stoczonych o niepodległość na tym terenie oraz zabytki sztuki. Zgromadzone są również druki z XVI—XVIII wieku, wykonane w drukarni pinczowskiej, rakowskiej, Jezuitów sandomierskich itd., literatura związana z terenem oraz utworzony został specjalny dział, poświęcony twórczości Stefana Żeromskiego, jako syna tej ziemi.

Wystawa uwzględnia ponadto sprawy Parku Narodowego im. Stefana Żeromskiego w Górach Świętokrzyskich oraz propagandę turystyczną i uzdrowiskową tego terenu.

GŁOSY I ODGŁOSY.

Ustąpienie płk. Koca

Podana przez nas w numerze sobotnim wiadomość o ustąpieniu prezesa Banku Polskiego płk. Koca stała się prawdziwą sensacją polityczną. Nietylko dzienniki stołeczne i prowincjonalne omawiają ją wszechstronnie, ale i prasa zagraniczna poświęca stosunkowo dużo miejsca zmianie na stanowisku prezesa polskiej instytucji emisyjnej.

We wszystkich artykułach i we wszystkich wzmiankach przebiega jedna nuta: nie będzie żadnych zmian w polityce gospodarczej i walutowej Rządu.

„Express Poranny” podkreśla: Kola urzędowe zaprzeczają pogłoskom o rzekomo zamierzonej dewaluacji złotego, podkreślają, że pełnomocnictwa, udzielone Panu Prezydentowi Rzplitej przez Izby ustawodawcze do wydawania

dekretów z mocą ustawy wyłączają możliwość wprowadzenia w drodze rozporządzenia jakichkolwiek zmian w dekrecie o stabilizacji złotego.

„Dzień Dobry” pisze:

„Oczywiście zmiana na stanowisku prezesa Banku Polskiego nie ma mieć wpływu na politykę gospodarczą i walutową Rządu. Ponieważ więc nie leży w zamierzeniach Rządu przeprowadzanie jakichkolwiek zmian, wytkniętych uprzednio w zasadach tej polityki, wszelkie pogłoski o tego rodzaju zmianach, nie odpowiadają prawdzie, a przede wszystkim dotyczy to pogłosek o rzekomej dewaluacji złotego. Naodwrot, wprowadzona ostatnio kontrola obrotu dewizowego wzmacnia naszą walutę. Zresztą pełnomocnictwa udzielone P. Prezydentowi Rzplitej przez Izby ustawodawcze do wydawania dekretów z mocą ustawy wyłączają możliwość wprowadzenia w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej jakichkolwiek zmian w dekrecie o stabilizacji złotego.”

Konserwatywny „Czas” ustąpienie płk. Koca opatruje takim komentarzem:

„Płk. Koc był od szeregu lat właściwym kierownikiem naszej polityki walutowej, najpierw na stanowisku podsekretarza stanu w Ministerstwie Skarbu, któremu bezpośrednio podlegał departament obrotu pieniężnego, potem jako prezes naszej instytucji emisyjnej. Przez cały czas swego urzędowania na obu tych stanowiskach reprezentował płk. Koc ściśle określoną i jasną linię, której się z żelazną konsekwencją trzymał. Dzięki tej konsekwencji w postępowaniu jak również dzięki zaletom swego charakteru zyskał sobie powszechny szacunek i uznanie zarówno w kraju jak zagranicą.

Wobec faktu jego ustąpienia z dotychczas zajmowanego stanowiska, które uznać trzeba jako poważną stratę dla naszej polityki gospodarczej, możemy tylko wyrazić nadzieję, że linia, którą reprezentował, nie ulegnie zmianie.

Dymisji płk. Koca nie można rzecz prosta uważać za wycofanie się jego z życia publicznego. Płk. Koc jest zbyt silną indywidualnością polityczną by nie miał jeszcze odegrać w życiu publicznym naszego kraju poważnej roli.”

Podobne przypuszczenie wyraża krakowski „L. K. G.”.

„Ponieważ p. Koc, zgodził się pełnić w dalszym ciągu obowiązki w Banku Polskim, można przypuszczać, że nie odmówi on swej współpracy rządowi w dziedzinie polityki finansowej.”

Nasuwa się więc pytanie, dlaczego płk. Koc ustąpił? Odpowiedź na nie znajdujemy w komunikacie agencji „Press”, który przedrukowała prawie cała prasa warszawska:

Pogłoski o zamiarze ustąpienia płk. Koca z prezesury Banku Polskiego obiegają już od pewnego czasu, ściśle mówiąc od chwili powzięcia decyzji wprowadzenia w Polsce zarządzeń dewizowych. Płk. Koc był tym zarządzeniem przeciwny, wypowiadając się za utrzymaniem swobodnych form obrotu walutowego.

Różnica zdań w tej mierze zaznaczyła się już przed kilku miesiącami, kiedy po raz pierwszy wystąpiono z projektem wprowadzenia ograniczeń dewizowych. Sprzeciw p. Koca, który w owym czasie był wiceministrem Skarbu, spowodował odłożenie decyzji w kwestii walutowej do ostatnich dni kwietnia rb.

Kiedy zapadła decyzja wprowadzenia ograniczeń dewizowych, p. Koc zgłosił prośbę o zwolnienie ze stanowiska prezesa Banku Polskiego. Prośba ta została dopiero teraz uwzględniona i ustąpienie płk. Koca podane do wiadomości publicznej.

Kto będzie prezesem Banku Polskiego?

Niektóre pisma wysuwają już przyszłych kandydatów na stanowisko prezesa Banku Polskiego, przyczem rzuca się w oczy różnorodność podawanych kandydatów.

„Goniec Warszawski”, omawiając szeroko wytworzoną sytuację w artykule wstępnym „Echa ustąpienia prezesa Koca”, podaje jako ewentualnych kandydatów pp.: Mlynarskiego, Kożuchowskiego, Lechnickiego i Byrke.

Również „Dziennik Poznański”, komentuje żywo sprawę ustąpienia płk. Koca, podając kandydatury pp.: Kożuchowskiego i Mlynarskiego.

„Warszawski Dziennik Narodowy” wymienia cały szereg nazwisk, wysuwając na plan pierwszy dr. Feliksa Mlynarskiego oraz b. mjr. Gabriela Czechowicza. Pogłoski o kandydaturze wiceprezesa B. G. K. p. Kożuchowskiego uważa dziennik za bezpodstawne.

Niektóre pisma podają również nazwisko prof. Krzyżanowskiego, który jednak zdaje się poważnie nie wchodzić w rachubę, gdyż profesor dawno już oświadczył, że nie ma zamiaru przyjąć stanowiska prezesa Banku Polskiego.

Represje przeciw studentom polskim w Kownie

na uniwersytecie Witolda Wielkiego

Ryga, 10. 5. (PAT) Jak donoszą z Kowna, odbył się w ub. niedzielę na uniwersytecie Witolda Wielkiego wiec studentów Litwinów pod hasłem represji w stosunku do Polaków. W gmachach uniwersytetu rozdawano i rozklejano ulotki utrzymane w niezwykle ostrym tonie, wzywające do czynnego bojkotu Polaków i nie wpuszczenia ich na wykłady.

Akcja usuwania Polaków z uniwersytetu rozpoczęła się już w poniedziałek rano. Jeden ze studentów litewskich wezwał studentów Polaków do opuszczenia auli, gdzie

Przewiezienie zwłok ks. Piotra Skargi

W dniu 17 maja śmiertelne szczątki ks. Piotra Skargi zostaną uroczystie przeniesione do odnowionej krypty grobowej w kościele św. Piotra i Pawła.

miał się odbyć wykład. Część studentów usłuchała wezwania, inni zaś pozostali na miejscach. Opornych siłą zmuszono do opuszczenia uniwersytetu.

Studentzi wydziału humanistycznego odwołali się do dziekana tego wydziału prof. Kręwe Mickiewiczusa.

Sport i Kultura Fizyczna

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Kto jest najszybszym biegaczem na terenie O. K. VIII.?

Wszyscy na bieg o puchar „Dnia Pomorza“ w dniu 17 bm.

Zawodnicy otrzymają 50-proc. zniżki kolejowe — Zgłaszajcie się do 15 bm.

Wśród biegaczy całego terenu O. K. VIII wra i kipl. IV. Pomorski Drużynowy Bieg Naprzetał w Toruniu o puchar przechodni „Dnia Pomorza“, zapowiedziany na niedzielę 17 bm., zelektryzował nasze sfery sportowe. Wszyscy z zapałem przygotowują się do tej wielkiej rewji sprawności fizycznej.

Spodziewany jest udział zawodników z najdalszych zakątków O. K. VIII, ponieważ, jak już donosiliśmy, zawodnikom przysługiwane będzie 50-PROCENTOWA ZNIŻKA KOLEJOWA w obie strony (po zniżki zgłaszać się należy u właściwych powiatowych komendantów P. W.).

Redakcja „Dnia Pomorza“, pragnąc przyczynić się do propagandy sportu i idei sprawności fizycznej wśród najszerzszego mas społeczeństwa, postanowiła zorganizować swą imprezę jako wielkie święto sportowe z udziałem przedstawicieli władz, wojska i licznych rzesz publiczności. Start i meta znajdować się będą naprzeciwko gmachu starostwa toruńskiego na obszernym placu, gdzie może się zebrać liczny tłum. Tam to ustawiona zostanie trybuna, na której przylgając się będą przebiegowi zawodów zaproszeni dostojnicy. Przed startem biegacze przedefiniują przed trybuną.

Na mecie zainstalowany zostanie megafon, za pomocą którego sprawozdawca informować będzie publiczność o rozwoju walki między zawodnikami na trasie na podstawie telefonicznych meldunków z ważniejszych punktów obserwacyjnych. Charakter specjalnie uroczysty zostanie nadany momentowi rozdania nagród. Kierownictwo biegu objął p. kapitan Bróda z Torunia.

Bieg, jak już donosiliśmy, organizowany jest pod kontrolą Pomorskiego Okręgowego Związku Lekkoatletycznego (Pom. O. Z. L. A.), którego prezes p. Fr. Gołębiowski jest głównym sędzią zawodów. Regulamin biegu, zatwierdzony przez P. Z. L. A. (Polski Związek Lekkoatletyczny), brzmi jak następująco:

REGULAMIN BIEGU.

1. Pomorski Drużynowy Bieg Naprzetał o puchar „Dnia Pomorza“ odbywa się w Toruniu corocznie w maju.
2. Udział w biegu mogą brać zawodnicy z całego terenu O. K. VIII, którzy ukończyli 18 rok życia i wylegitymują się odpowiednim zaświadczeniem lub dokumentem.
3. Bieg odbędzie się w klasyfikacjach drużynowej i jednostkowej.
4. W klasyfikacji drużynowej mogą brać udział drużyny klubów, względnie stowarzyszeń (po 5 zawodników w drużynie). W klasyfikacji jednostkowej mogą brać udział wszyscy zawodnicy.
5. Trasa biegu, start i meta podane będą przed biegiem. Trasa biegu wynosić będzie ok. 5 kilometrów.
6. Podczas biegu obowiązują przepisy P. Z. L. A.
7. Prawidłowość biegu sprawdzać będzie komisja sędziowska, specjalnie do tego celu powołana.
8. W klasyfikacji drużynowej zwycięża drużyna, której trzej pierwsi zawodnicy osiągną najmniejszą ilość punktów.
9. Punktacja zawodników w biegu drużynowym odbywa się w nast. sposób: zwycięzca otrzymuje punktów: 1, każdy zaś następny o 1 punkt więcej.
10. Nagrody:
 - a) w biegu drużynowym: pierwsza drużyna puchar przechodni „Dnia Pomorza“, dla wszystkich zawodników zwycięskiej drużyny pamiątkowe żetony i dyplomy.
 - b) w biegu jednostkowym 5 pierwszych zawodników otrzyma nagrody pamiątkowe i dyplomy, następujących 10 żetony i dyplomy, pozostali — dyplomy.
11. Puchar przechodni „Dnia Pomorza“ przechodzi na własność klubu po zdobyciu trzykrotnie, chociaż nie następującem kolejno po sobie.
12. Wpisowe wynosi 25 gr od zawodnika, 1 zł od drużyny.
13. Zgłoszenia drużyn jak i zawodników nadsyłać należy do Torunia pod adresem: Redakcja „Dnia Pomorza“, Pomorski Drużynowy Bieg Naprzetał, Toruń ul. Szeroka 43.

Z pośród zgłoszonych już zawodników wymieniamy narazie zgłoszenie Wojskowego Klubu Sportowego Bydgoskiego z c. z., którego lista przedstawia się następująco:

I. ZESPÓŁ z O. K. S. 61 P. P.

- 1) kapral Hocheisel Lucjan,
- 2) „ Jędrzejewski Maksymilian,
- 3) „ Sulikowski Adam,
- 4) strzelec Napierała Leon,
- 5) „ Rybak Mieczysław.

II. ZESPÓŁ KOMBINOWANY:

- 1) strzelec Kuligowski Franc,
- 2) „ Siemieniński Bron,
- 3) kanonier Szulc Alfons,
- 4) strzelec Zelka Jan,
- 5) „ Gackowski Józef.

PONADTO INDYWIDUALNIE:

- 1) kapral Karbowski Zygmunt,
 - 2) kanonier Maćkowiak Walenty.
- Biegami zainteresowały się również drużyny K. S. M. i „SOKOŁA“.

Jak wiadomo, drużyna 61 p. p. już dwukrotnie zdobyła puchar wędrowny „Dnia Pomorza“.

W następnych numerach ogłaszać będziemy nazwiska dalszych zawodników.

Komunikujemy, że w szczególności starania o udział w biegu mistrza Polski Noji, który — jak powszechnie wiadomo — rozpoczął swoją karierę sportową tutaj w Toruniu jako zawodnik w jednym z biegów „Dnia Po-

morskiego“.

Z zainteresowania ogólnego oraz z naczywu zgłoszeń wywnioskować można, że IV. Pomorski Drużynowy Bieg Naprzetał o puchar „Dnia Pomorza“ dnia 17 bm. w Toruniu będzie imponującym pokazem sprawności i tężyzny fizycznej. Na starcie staną biegacze z całego terenu O. K. VIII z Torunia, Bydgoszczy, Inowrocławia, Włocławka, Grudziądza, Wąbrzeźna, Gdyni, Gdańska i innych miast, by zadokumentować swoje aspiracje sportowe.

Doroczne Drużynowe Biegi Naprzetał o puchar wędrowny „Dnia Pomorza“ — to szczyt do sławy, to okazja dla nieznanych talentów do wybitcia się. A więc wszyscy biegacze na start w niedzielę, dnia 17 bm.

ZGŁOSZENIA USTNE LUB PISEMNE TAK DO KONKURENCJI DRUŻYNOWEJ JAK I JEDNOSTKOWEJ NALEŻY NADSYLAĆ NAJPOZNIJ DO 15 BM. POD ADRESEM: REDAKCJA „DNIA POMORZA“, TORUŃ, UL. SZEROKA 43.

Tabela rozgrywek w piłce nożnej o mistrzostwo Pomorza

	Polonia	T. K. S.	Gryf	P. P. W.	Unja	Goplanja	Bałtyk	Kabel	Miejsce	Ilość gier	Punktów zyskan.	Punktów stracon.	Stosunek bramek
Polonia	■	1:0	0:1	0:4	0:1	5:0	0:2	1:2	VII	7	4	10	7:10
T. K. S.	0:1	■	0:1	0:1	3:1	1:4	5:1	2:0	V	7	6	8	11:9
Gryf	1:0	1:0	■	3:3	1:1	1:1	5:3	2:1	I	7	11	3	14:9
P. P. W.	4:0	1:0	3:3	■	0:1	1:2	2:2	4:3	III	7	8	6	15:11
Unja	1:0	1:3	1:1	1:0	■	1:3	2:5	2:2	VI	7	6	8	9:14
Goplanja	0:5	4:1	1:1	2:1	3:1	■	1:0	1:1	II	7	10	4	12:10
Bałtyk	2:0	1:5	3:5	2:2	5:2	0:1	■	2:0	IV	7	7	7	15:15
Kabel	2:1	0:2	1:2	3:4	2:2	1:1	0:2	■	VIII	7	4	10	9:14

W. K. S. „Gryf“ — „Kabel“ 2:1 (2:0)

W Toruniu na boisku miejskim wobec około 1000 widzów odbył się w dniu wczorajszym ostatni mecz piłki nożnej o mistrzostwo Pomorza w pierwszej rundzie pomiędzy bydgoskim Kablem a toruńskim Gryfem. Zwyciężył zastrzeżony WKS „Gryf“ w stosunku 2:1 do przerwy 2:0. Sędziował p. Manikowski z Inowrocławia, którego sędziowanie w niektórych wypadkach wywołało głośną reakcję widzów. Niektórych faułów ze strony gości nie widział, w innych wypadkach rozstrzygał parokrotnie mylnie, wdawał się w sprawę z graczami i skrzywdził drużynę Gryfu nie uznając prawidłowo zdobytej bramki przez Zdrojewskiego.

Bydgoszczanie grali prymitywnie i ustępowali pod względem technicznym bardzo wyraźnie gospodarzom, którzy chwilami mieli wprost drugoczną przewagę, jednak linja ataku nie wykorzystwała 50 proc. murowanych pozycji.

W drużynie bydgoskiej wypadł najlepiej bramkarz i obrońca. Pomoc i atak słaby. Mecz nie był ciekawy a Gryfiacy po uzyskaniu 2-ch bramek nie bardzo się wysilali.

Zaraz w pierwszych minutach atak „Gryfu“ po ładnej kombinacji zdobywa prowadzenie przez Kamińskiego. Gracz ten ma jedną wadę, a mianowicie za dużo „kiwa“ i zdaje mu się, że sam gra w ataku. Niedługo potem po kornierze strzelonym przez

Ziółkowskiego, Zielkę główkuje do bramy, lecz piłkę odbił bramkarz, a odbita piłka „wciska“ do siatki Zdrojewski. Więcej bramki „Gryf“ nie zdobył mimo, że było kilka okazji, a chwilami gościom sprzyjało szczęście.

W drugiej połowie atak Kabła uzyskał bramę, którą zawiął lewy obrońca Trenk. Bramkarz „Gryfu“ za puszczonej bramę winy nie ponosi.

WYSOKA WYGRANA TKS 29 W GDYNI

W dniu 10. bm. toruński TKS 29 rozegrał mecz piłki nożnej o mistrzostwo Pomorza z gdyńskim Bałtykiem wygrywając niespodziewanie w wysokim stosunku 5:1 do przerwy 4:1.

GOPLANJA — UNJA 3:1 (1:0)

W dniu 10. bm. inowrocławska Goplanja pokonała tczewska Unję w stosunku 3:1 do przerwy 1:0. Goplanja uplasowała się na drugim miejscu w tabeli rozgrywek.

PPW. — POLONJA — 4:0 (2:0)

W dniu 10. bm. dotychczasowy mistrz Pomorza został pobity przez PPW. Grudziądz w stosunku 4:0, do przerwy 2:0. Polonia po tym meczu uplasowała się na 7 miejscu.

Zawody konne w Szkole Podchorążych Artylerji

Dnia 10. bm. w koszarach Szkoły Podchorążych Artylerji w Toruniu odbyły się zawody konne w konkurencji indywidualnej i zespołowej.

Zawody zaszczycili swoją obecnością b. dowódca Szkoły Podchorążych Artylerji a obecnie wojewoda krakowski płk. Michał Gnoiński i dowódca Centrum Wyszkolenia Artylerji gen. Miller.

Do konkurencji indywidualnej stanęło 29 podchorążych najstarszego rocznika. Jeźdźcy mieli do przebycia 13 przeszkód, z których najtrudniejszymi były: bramka, piramida i mur naporóż wydający się łatwo do przebycia „pirotek“, sprawił jednakże większość jeźdźcom największą trudność.

Jeźdźcom zaliczano jednocześnie czas i punkty karne. Po przebyciu „parcours“ przez wszystkich uczestników jeźdźcy mający równą ilość punktów stanęli do ponownej ostatecznej rozgrywki, z której zwycięzca wyszedł podchorąży Kęckic na koniu „Wicher“. Na dapszych miejscach uplasowali się podchorążowie: Żarnowiecki na Taranteli. Szuberz na Bystrej, Popławski na Rysiu. W konkurencji drużynowej także po

rozgrywe pierwsze miejsce zajął zespół trzeciej klasy „d“ w składzie podchorążowie: Kęckic, Żik, Piekarski i Zacharek, zdobywając nagrodę ofiarowaną przez dowódcę C. W. A. gen. Millera. Drugie miejsce zajął zespół trzeciej klasy „e“.

Sprawnie przeprowadzonym zawodom przylgowała się licznie zebrana publiczność.

Nowy wielki sukces Jędrzejewskiej

Wiedeń 9. 5. (PAT). W finale międzynarodowych mistrzostw Austrii Jędrzejewska pokonała najlepszą rakieta Francji Mathieu po zaciętej walce w trzech setach 4:6 7:5 15:13, zdobywając dzięki temu mistrzowski tytuł Austrii.

Po wygranej pierwszym secie Francuska prowadzi w drugim 3:0. Jędrzejewska zaczyna w tym momencie silniej atakować i wkrótce wyrównuje, a przy stanie gry 6:5 dla Jędrzejewskiej, tenisistka francuska rezygnuje z walki i ostatniego gema łatwo oddaje.

WIELKI SUKCES POLSKICH KOSZYKARZY W GENEWIE.

Polacy na 1-zem miejscu.

W wielkim międzynarodowym turnieju koszykówki w Genewie Polacy odnieśli wielki sukces, zajmując pierwsze miejsce wśród elity drużyn Europy.

W finale turnieju Polacy odnieśli zwycięstwo w stosunku 37:30. Punkty dla Polaków zdobyli: Różycki (13), Patrzykał (7), Kasprzak i Łój (na zmianę razem 7), Grzechowiak (6), Stok i Szostek (razem 4).

Piłka nożna

WARTA — WISŁA 4:1 (4:0)

Kraków 10. 5. (PAT). W Krakowie leader Ligi — Wisła — poniósł sensacyjną porażkę w meczu o mistrzostwo Ligi z poznańską Wartą w stosunku 4:1 (4:0). Cała drużyna Warty grała bez zarzutu i zyskała aplauz publiczności, zgromadzonej w liczbie około 3000. Sędziował p. Lange z Łodzi.

RUCH — LEGJA 4:2 (2:2)

Warszawa 10. 5. (PAT). Na stadionie Wojska Polskiego rozegrano w niedzielę mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi między śląskim Ruchem a stołeczną Legją. Zwyciężył Ruch 4:2 (2:2). Meczowi przylgowało około 5 tys. widzów. Sędziował dr. Lu garten.

GARBARNIA — Ł. K. S. 3:1 (1:0)

Mecz o mistrzostwo Ligi między LKS a Garbarnią zakończył się zwycięstwem Garbarni w stosunku 3:1 (1:0). Sędziował p. Gryc. Widzów 300.

DĄB — WARSZAWIANKA 3:1 (2:0)

Katowice 10. 5. (PAT). W meczu o mistrzostwo Ligi w Katowicach Dąb pokonał Warszawiankę 3:1 (2:0). Sędziował p. Kurzweil. Widzów przeszło 3000.

ŚLĄSK — POGOŃ 3:2 (2:1)

Katowice 10. 5. (PAT). W Świętochłowicach Śląsk w meczu o mistrzostwo Ligi pokonał lwowską Pogon 3:2 (2:1). Sędziował p. Arczyński.

RUCH OBEJMUJE PROWADZENIE W TABELI

Po niedzielnych zawodach o mistrzostwo Ligi prowadzenie w tabeli objął śląski Ruch. Wisła została zepchnięta na drugie miejsce.

Węgry — Polska w tenisie 3:2

Budapeszt 10. 5. (PAT). W niedzielę, w ostatnim dniu meczu tenisowego Polska — Węgry Tarlowski odniósł zwycięstwo nad Gaborym 4:6 6:1 6:3 8:6.

W drugim spotkaniu Sziget pokonał Tluczynskiego 4:6 8:6, 6:3 6:1. Mecz stał na bardzo wysokim poziomie i wykazał dobrą formę Polaka. Do porażki przyczyniło się prawdopodobnie zmęczenie.

W ogólnej punktacji zwycięstwo odniosła drużyna węgierska w stosunku 3:2.

AZS — Reprezentacja Węgier 21:19

W międzynarodowym meczu koszykówki warszawski AZS pokonał reprezentację Węgier 21:19 (13:7)

Miejski klubowe zawody lekkoatletyczne w Warszawie

W Warszawie odbył się miejski klubowy mecz lekkoatletyczny Warszawianka-Iskra. Na tych zawodach osiągnięto następujące doskonałe wyniki:

w kuli Gierutto uzyskał 15,15 m;

w oszczepie Lokajski osiągnął 63,60 m;

w skoku w dal Hanke miał wynik 6,91 m;

Ogólna klasyfikacja turnieju przedstawia się następująco: 1) Poznań, 2) Milhuza, 3) Genewa, 4) Barcelona, 5) Paryż, 6) Berlin, 7) Lyon, 8) Madryt, 9) Bruksela, 10) Leodjum, 11) Lozanna, 12) Berno.

Bieg kolarski dookoła Śląska

Katowice, 10. 5. (PAT) W niedzielę odbył się w Katowicach 7-my bieg kolarski dookoła Śląska. Startowało około 70 zawodników, w tem narodowa drużyna kolarska, która odniosła generalne zwycięstwo.

Zwyciężył Napierała (Fort Bema, Warszawa), przebywając dystans 115 km w czasie 3:12:05.

2) Wasilewski w czasie 3:13:10.

Warto zaznaczyć że sympatja publiczności była po stronie Jędrzejewskiej.

Sensacyjna

„Akta T”

powieść kryminalna

STRESZCZENIE POZACZĄTKU POWIEŚCI

Znany finansista Ryszard Trost został zamordowany. Sprawę opracowuje oficjalnie inspektor Gałązka, nieoficjalnie urzędnik służby śledczej Tomaszewski, który zajmuje stanowisko kierownika detaszowanego biura policji kryminalnej.

Tomaszewski wciąga do współpracy kompozytora Horyńskiego.

W kręgu podejrzanych osób znajduje się sekretarka osobista Trosta, w której kocha się Tomaszewski.

Marta, która posiadała klucze do willi zamordowanego, nie odwzajemnia przyjacielowi uczuć, lecz darzy sympatią niejakiego Znatowicza, nieco niewyraźną i mało sympatyczną osobistość.

Tomaszewski, posiadający własną metodę prowadzenia dochodzeń, oddaje pewne akta, swojemu przyjacielowi Sluckiemu, poczem rozpoczyna swą działalność.

Zagadkowe jest również stanowisko rozwiedzionej żony Trosta.

Wszystkie okoliczności tej tajemniczej sprawy, zajmują reportera Stachowicza, który stara się o zdobycie rewelacyjnego materiału dla swej gazety.

Inspektor Gałązka niezadowolony z działalności Tomaszewskiego, rozpoczyna przeprowadzać dochodzenia na własną rękę. Do inspektora przybywa kompozytor Horyński.

— Nie podejrzewam jej też o dokonanie zbrodni, ale o podżeganie i spółnictwo. Pani Trostowa jest spadkobierczynią. W udziale przypadnie jej suma niebyłajaka... czwarta część majątku Trosta... więcej niż milion!

— A skąd pan wie, ile wynosi majątek Trosta?

— Wspomniałem już panu, że byłem u pani Ireny w domu.

— Nie, nic mi pan o tem nie mówił.

— Otóż... przyjąłem jej uprzejme zaproszenie. Poznałem u niej pewnego pana, który pozostaje z nią w bardzo bliskich stosunkach. Jest to niejaki pan Alfred Znatowicz.

— Alfred Znatowicz? Słyszałem już to nazwisko. Ależ tak się nazywa człowiek, który wieczora poprzedzającego morderstwo jadł kolację w restauracji hotelu „Palace” w towarzystwie sekretarki Trosta.

— O człowieku tym slyszal już pan o wiele wcześniej. To ten sam, który grał główną rolę w procesie rozwodowym małżonków Trostów. Już podówczas łączyły go bardzo bliskie stosunki z panią Ireną, ale, niestety, nie można go było odnaleźć.

— Mylił się pan. Znam doskonale szczegóły procesu Trostów i pamiętam, że to nazwisko nie było tam wcale wymieniane.

— Bo też wówczas jegomość ten nazywał się... Martini!

— To ten?!

— A tak, ten sam. Pozwolę sobie przypomnieć panu, że w tym okresie szerzyła się w sferach towarzyskich pewna moda. Interesowano się niezwykle hipnozą i fenomenami sugestji. Zbierano się, żeby porozmawiać z duchem Napoleona czy Szekspira, stosownie do upodobania. Taki maestro od sugestji oznajmiał swojemu medjum: „Jesteś teraz Napoleonem pod Austerlitz!” i wówczas rozpoczynało się właściwe widowisko... Publiczka zachłystywała się z emocji, słysząc, jak medjum wyobraża sobie Napoleona pod Austerlitz. Signora Martini był właśnie takim mistrzem i zarabiał na swych produkcjach grubą forszę. Popisywał się tą sztuką w Warszawie, w Berlinie, w Wiedniu, w Moskwie, w Londynie, słowem wszędzie. Przemieniał jednak złote czasy. Niejedno medjum zde-maskowało swego mistrza i przyznało się, że oszukiwało w porozumieniu z nim, albo nawet na własną rękę.

— Jak widzę, nie wierzy pan w możliwości sugestji.

— Ależ przeciwnie! Wierzę i to nawet bardzo, ale wiem z całą pewnością, że w tej właśnie dziedzinie najbardziej kwitnie oszustwo. Te produkcje przed zgromadzoną publicznością były zreguły nędzną komedią, obliczoną na wyłudzenie ludziom pieniędzy z kieszeni. Potępiam to tem ostrzej, że wierzę w olbrzymie możliwości sugestji w dziedzinie nauki. Wierzę nawet w to, że signora Martini, czy też Alfred Znatowicz, jak się obecnie ten pan zowie, posiada w tej dziedzinie duże umiejętności. Niemniej, jest hochsztaplerem i oszustem.

— To jest pańskie przypuszczenie. Ale ponadto dowiedział się pan tyłu rzeczy z całą pewnością! Proszę nie pojmuję, jakim cudem zdołał w ciągu jednego dnia tak wiele dokonać.

— Mam żyłkę do tego zawodu — Horyński uśmiechnął się, a potem z pewnym wahaniem ciągnął dalej: — Zrobiłem wszystko, żeby usprawiedliwić zaufanie, jakim obdarzył mnie Tomaszewski. Najważniejszy jest chyba w tem wszystkim fakt, że pani Irena Trostowa rozporządzała tak poważną sumą. Jak już wspominałem, opowiedział mi o tem prokurent banku Grolńskiego, Stefan Bartczak. Pani Ilka została wraz ze mną zaproszona przez naszego wspólnego przyjaciela do łoży, co... — znów zawahał się — nie dało tymczasem żadnych poważniejszych rezultatów. Wreszcie, jeśli chodzi o informacje w przedmiocie klubu karcianego, każdy mógł je zdobyć bez trudu. Tak więc zasługą moją pozostaje jedynie stwierdzenie faktów, dotyczących pani Ireny Trostowej oraz jej przyjaciela Znatowicza Martiniego.

— No właśnie! Przecież tem właśnie tak mi pan

zaimponował. Gratuluje panu tego sukcesu!

— Niestety, nie mogę przyjąć pańskich wyrazów uznania. Właśnie to było najprostsze. Panią Irenę Trostową znałem już od dawna, bywa ona stale na moich koncertach i że tak powiem, jest wielbicieleką mego talentu. Proszę zadowolę się z niej i wyraziłem życzenie zobaczenia się z nią. W tem miejscu muszę przyznać się do pewnego rodzaju próżności: nie wspominałem Tomaszewskiemu o tej mojej znajomości, a tem samem ukryłem przed nim, że poważną część powierzzonego mi zadania była już właściwie zgóry wypełniona. Opowiadając panu o tem wszystkim w taki sposób, chciałem i tutaj zaaranżować coś w rodzaju małego bluffu. Tak więc, mówiąc szczerze, nie dokonałem niczego nadzwyczajnego! No, a pani Trostowa przedstawiła mi swego narzeczonego, tego Znatowicza, którego natychmiast poznałem. Byłem parokrotnie na jego seansach. I to właśnie miałem na myśli, mówiąc o szczęśliwym wypadku, który mi dopomógł. Wreszcie muszę jeszcze panu zakomunikować, że wysłałem wczoraj depeszę do Ryszarda Danowskiego, który mieszka stale w Paryżu; jest to mój stary kolega szkolny. Chciałbym, to jest chciałbym tego Tomaszewski, a ja wraz z nim, dowiedzieć się czegoś bliższego o celu paryskiej podróży Trosta. Danowski jest bardzo bogaty i napewno postara się zdobyć tę informację. Niewykluczone, że odpowiedź jego przyniesie jakieś doniosłe wiadomości, a tem samem da mi prawo do pochwały, do pańskiej pochwały, której dziś jeszcze nie mogę przyjąć.

— Ależ może pan! Z całym spokojem! Zasłużył pan na nią, i jak jeszcze! Uzyskał pan pełny sukces. Jeśli mnie mój węch nie myli, pieniądze wypłacone przez panią Trostową Grolńskiemu, to pewien trop. Nie pracujemy już w próżni. A nadto ta interesująca postać Martiniego — zajmujemy się nim obecnie bliżej. Narzeczony pani Trostowej i człowiek, spożywający kolację z sekretarką Trosta to jedna i ta sama osoba! Bardzo, bardzo ciekawe! Dalibóg, chciałbym mieć kilku takich ludzi, jak pan!

Horyńskiemu powinno było zależeć na uznaniu inspektora. Mimo to przemilczał pewien szczegół o doniosłym, rzeczby można, znaczeniu. Wspomniał o nim tylko w raporcie, który tegoż dnia wysłał pod adres wskazany przez Tomaszewskiego.

Mianowicie, pani Ilka, we właściwy sobie beztrząski sposób, nadmieniła w rozmowie, że otrzymała list, w którym zaproponowano jej kupno niezwykle ważnego dokumentu. Dokumentem tym mógł być tylko testament Trosta. Uwaga ta padła wieczorem w łoży operowej, ale Horyński jeszcze przedtem trzymał podobny list w ręku! Pokazała mu go Irena Trostowa, dodając:

— List ten przedstawia dla mnie wartość czwartej części spadku po Ryszardzie, a więc przeszło miliona złotych.

O obydwu tych listach nie wspomniał Horyński inspektorowi ani jednym słowem. Zgodnie z umową, którą zawarł z Tomaszewskim, sprawa testamentu obchodziła wyłącznie Andrzeja. Ale mówiąc o wysokości spadku, który miał przypaść Trostowej, myślał muzyk o słowach jej, odnoszących się właśnie do tego listu. Inspektor nie dopytywał się szczegółowo, skąd pochodzą jego wiadomości o majątku Trosta. Gdyby się upierał przy tem pytaniu, Horyński gotów był po-

wiedzieć część prawdy. A przecież list identycznej treści nadszedł również, jak wynikało z opowiadania prokurenta Bartczaka, do bankiera Grolńskiego! Złodziejowi śpieszno było z propozycjami!

Inspektor Gałązka wypełnił dwa formularze służbowe. Pierwszy z nich zawierał polecenie inwigilowania pana Alfreda Znatowicza.

— Czy nie wie pan przypadkiem, gdzie należy tego Martiniego szukać?

— Mieszka w hotelu „Palace”.

Fakt, że inspektor zwracał się do Horyńskiego z pytaniami i odpowiedzi przyjmował do wiadomości, jako coś samo przez się zrozumiałego, stanowił najwyższy dowód uznania dla muzyka.

Następnie Gałązka podpisał nakaz sprowadzenia do urzędu śledczego sekretarki Trosta. Nie stawiała się do tej pory, pomimo pisemnego wezwania, a jej znajomość z Martinim wydawała się bardzo interesująca i stanowczo wymagała wyjaśnień. Tędy wiodła drogą od najbliższego otoczenia Trosta do pani Ireny i do najnie spodziewanej ujawnionych pięćdziesięciu tysięcy.

— Mam nadzieję, że teraz uda mi się nareszcie zobaczyć tę pannę Martę Troczyńską — zauważył głośnie inspektor z charakterystycznym grymasem twarzy.

Człowieka, który dostarczył mu pierwszych namacalnych rezultatów i skierował dalsze poszukiwania na konkretny trop, uznał bez zastrzeżeń za pełnowartościowego współpracownika.

Horyński z przekonaniem skinął głową.

— Z całą pewnością, panie inspektorze.

Ale na tym punkcie obydwaj panowie pomylili się.

XIII

Dziwny lokator

Pani Antonina, gospodyni Marty, była kobietą wyjątkowo pocziwą i dobroduszną. Miała swoje dziwactwa, była bardzo gadatliwa, ale serce miała zgruntu dobre, tego nie mógł jej nikt odmówić. Spowiadała się ze wszystkiego chętnie, zwłaszcza przed Martą. Ale trzeba przyznać, że właśnie spowiadanie się przed Martą nie należało do rzeczy łatwych. Młoda dziewczyna nigdy nie była specjalnie ciekawa tajemnic serca pani Antoniny, a w ostatnich czasach coraz jawniej zdradzała najzupełniejszą obojętność dla tych spraw.

Wogóle, w ciągu ostatnich kilku dni działy się dziwne rzeczy. Martę odwiedziły jacyś dwaj panowie, czekali na nią bardzo długo, a potem rozmawiali przeszło godzinę. Czego ci panowie chcieli, nikt pani Antoninie nie mówił — ale i tak nikt tego nie mógł wiedzieć lepiej niż ona. Pocziwa kobieta miała bowiem bardzo dobrze w głowie, a jej nieboszczyk mąż, o którym mawiała ze łzami w oczach, służył jeszcze za ruska w policji. Znała się więc na służbie!

Następnego dnia po tej wizycie nadszedł druk z urzędu śledczego — wezwanie do stawiennictwa, celem złożenia zeznań w charakterze świadka. I na tem pani Antonina znalazła się niezgorzej. Zresztą czytało się przecież codziennie w gazetach o tem strasznym morderstwie, którego ofiarą padł bogacz — Trost. Ale co takie dziecko, jej dziecko, jak zwykła mawiać, może mieć z tem morderstwem wspólnego? To prawdziwy skandal, że jej wciąż jeszcze nie dają spokoju! Tem bardziej, że Marta całą krytyczną noc, od dziesiątej wieczorem poczynając, była w domu! Ba — nawet z rana, kiedy nadszedł list od nieznanego wielbiciele, nie wiedziała jeszcze o niczem! Następnego dnia, to jest wczoraj, znów zjawił się ów wielbiciel, tak jak zazwyczaj sympatyczny, stateczny, szkoda, że nie czekało nań żadne zlecenie od panienki.

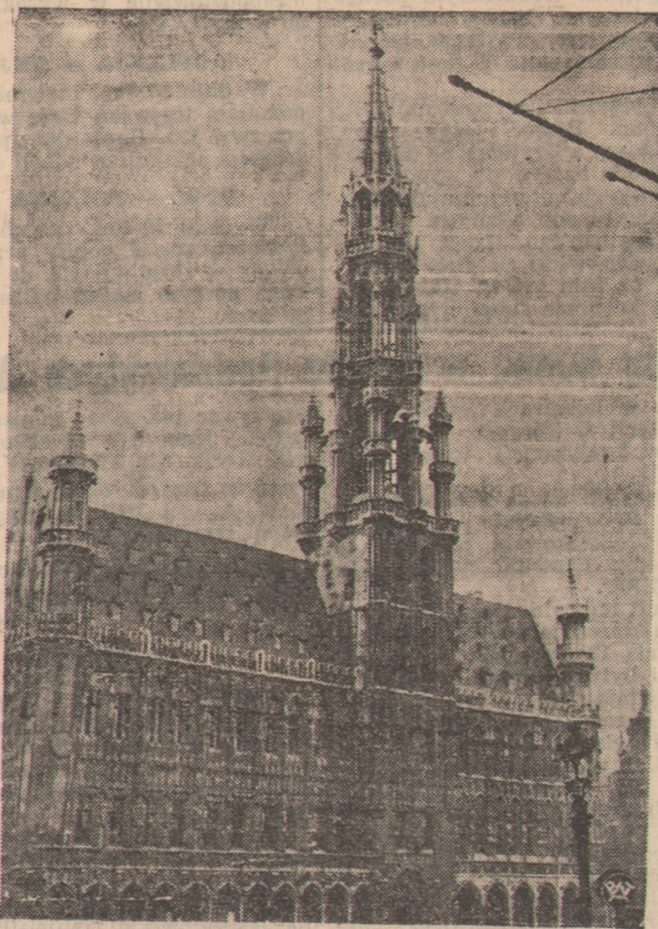
No i znalazł się nareszcie nowy lokator na duży pokój frontowy z żółtymi firankami. Amerykanin jakiś, ale to nic, zato płacił podwójnie! Wczoraj wieczorem. Nie, żeby pokój był przedtem wolny. Uchowaj Boże! Pani Antonina miała szczęście do sublokatorów. Mieszkali tam bardzo przyzwoici ludzie, małżeństwo. Ale że ją z biura zredukowali, więc im było za drogo i mieli się od pierwszego wyprowadzić. Ale bo to taki Amerykan chce czekać?! Nic — tylko zaraz i zaraz! Tak się zapalił, że nie tylko zapłacił za kilka miesięcy zgóry, ale jeszcze dał tamtym odstępnę. Jakżeż więc można mu było się oprzeć? Komik prawdziwy! Swoją drogą, nie można z nim słowa zamienić. Ale to literalnie ani jednego słowa!

Przyszła do jego pokoju o dziewiątej i przyniosła śniadanie. Amerykanin w obszernym, porannym stroju siedział nad książką, cmił fajkę, a kiedy ją zobaczył, mruknął:

— Well!

— Nie, właśnie, że nie well! Czy pani Antoniny wytropiły coś, nad czem nie można było tak bez wszystkiego przejść do porządku. Okno było otwarte, to nic, niech sobie będzie, świeże powietrze należy się lokatorom, ale firanek nie odsunięto i ostra górna krawędź ramy okiennej tkwiła w delikatnej żółtej materji. W takich warunkach niestrudno o szkodę!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Ratusz w Brukseli

Kontrola obrotu towarowego

Treść dekretu

W numerze 36 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 8 bm. ukazał się dekret Prezydenta Rzplitej w sprawie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i W. M. Gdańskiem.

Dekret postanawia, że w związku z przepisami dekretu Prezydenta Rzplitej z d. 26 ub. m. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi, wprowadza się kontrolę obrotu towarowego z zagranicą i z W. M. Gdańskiem. Kontrola obrotu towarowego powierzona zostaje Komisji Obrót Towarowy. Min. P. i H., Skarbu, Roln. i Reform Rolnych określa w drodze rozporządzeń przypadki w których obrotów towarowy z zagranicą i z W. M. Gdańskiem będzie uzależniony od uzyskania zaświadczeń Komisji Obrót Towarowy. Komisja Obrót Towarowy w ramach swych uprawnień decyduje ostatecznie na podstawie swobodnego uznania bez obowiązku podawania powodów. Orzeczenia i decyzje tej Komisji mogą być bądź to ogólne, bądź też dotyczyć poszczególnych spraw. Komisja Obrót Towarowy jest uprawniona do pobierania na pokrycie kosztów manipulacyjnych opłat od poszczególnych swoich czynności urzędowych w oznaczonej przez siebie wysokości. Podania i zgłoszenia wnoszone do Komisji oraz udzielane przez nią zaświadczenia, jak również wszelka korespondencja z tą Komisją jest wolna od opłat stemplowych. Omawiany dekret wszedł w życie z dniem ogłoszenia.

Pozwolenia przywozu

W związku z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 5 bm. w sprawie zakazu przywozu towarów, ukazało się w Nr. 36 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 8 maja rozporządzenie ministra Przemysłu i Handlu o warunkach udzielania pozwoleń na prawo przywozu towarów, objętych zakazami przywozu.

Wydanie pozwolenia na przywóz z krajów, które ograniczają lub utrudniają przekazywanie należności pieniężnych do polskiego obszaru celnego, może być uzależnione od uiszczenia lub zabezpieczenia tych należności.

Pozwolenie na przywóz wydaje się na oznaczony okres czasu. Termin ważności pozwolenia jest dochowany, jeżeli towar zostaje zgłoszony do odprawy celnej ostatecznej przywozowej przed upływem terminu ważności pozwolenia. W poszczególnych przypadkach Ministerstwo Przemysłu i Handlu może zezwolić, aby termin ważności zezwolenia uważać za dochowany również wtedy, gdy towar zostaje zgłoszony do odprawy na skład celny przed upływem terminu ważności pozwolenia.

Towar zgłoszony do odprawy celnej powinien odpowiadać co do rodzaju, towarowi wymienionemu w pozwoleniu.

Kraj pochodzenia towarów powinien odpowiadać nazwie kraju, wymienionej w pozwoleniu, a kierunek, droga i sposób przewozu towaru, powinny być zgodne z zastrzeżeniem, jakie ewentualnie jest umieszczone w pozwoleniu.

Świadczenia, stwierdzające pochodzenie towaru, powinny być przedstawiane w przypadkach, gdy pozwolenie, albo osobny przepis tego wymaga. Świadczenia takie powinny być wystawiane w kraju pochodzenia towaru i mogą być wydawane przez Urzędy Celne, Izby Przemysłowo-Handlowe i inne instytucje gospodarcze.

Dla towarów, pochodzących z kolonij, świadectwa pochodzenia mogą wystawiać wyżej wymienione instytucje krajów macierzystych, za wyjątkiem Urzędów Celnych nawet wtedy, jeśli towar nie przechodzi przez kraj macierzysty.

Jeżeli w warunkach pozwolenia przywozu nie zastrzeżono inaczej, to w przypadku przywozu towarów nie bezpośrednio z kraju pochodzenia, lecz za pośrednictwem kraju innego, świadectwa pochodzenia, mogą być również wystawiane w tym innym kraju, przez Izby Przemysłowo-Handlowe i inne instytucje gospodarcze.

Wyżej wymienione świadectwa pochodzenia, o ile są wystawione przez Izby Przemysłowo-Handlowe lub inne instytucje gospodarcze, powinny być wizowane przez właściwe konsulaty Rzplitej.

Dla towarów, pochodzących z krajów pozaeuropejskich, które nadejdą do polskiego obszaru celnego drogą morską, za bezpośrednim dokumentem przewozowym i bez przedkładania, mogą być wystawiane świadectwa pochodzenia przez krajową Izbę Przemysłowo-Handlową, mającą swą siedzibę w porcie polskiego obszaru celnego, do którego towary nadeszły.

Jeżeli zastrzeżenie w pozwoleniu zawiera obowiązek przedstawienia innych dokumentów, dokumenty te powinny być przedstawione przy odprawie celnej.

Nowy adres przedstawicielstwa portów polskich w Bukareszcie

Utworzone niedawno Przedstawicielstwo Kolei Polskich oraz Portów w Gdańsku i Gdyni w Bukareszcie zajęło obecnie własny lokal przy ulicy Anastase Simu nr. 8.

Oznaczoną w pozwoleniu przywozu wagę towarów przyjmuje się według takiej podstawy, jaka jest ustalona w taryfie celnej dla danego towaru do wymiaru cła.

Pozwolenie przywozu jest imienne i nie może być odstąpione innej osobie. Jeżeli świadectwo pochodzenia oraz dokumenty handlowe lub przewozowe są wystawione na inne osoby niż wymienione w pozwoleniu przywozu, nie stanowią to przeszkody do zastosowania pozwolenia przy odprawie celnej towaru.

Od wydawanych pozwoleń na prawo przywozu z zagranicy towarów objętych zakazem przywozu, pobierana będzie osobna opłata manipulacyjna. Wysokość jej ustalona zostaje w procentowym stosunku do wartości krajowej towarów i waha się od 0,1 proc. do 1 proc. Stawka 0,1 proc. pobierana będzie od pozwoleń, wydawanych instytucjom o charakterze dobroczynnym. Rozporządzenie wymienia następnie szereg towarów, podlegających cłu, według wymienionych pozycji i punktów taryfy celnej przywozowej, od których pobierana będzie przy wydawaniu pozwoleń opłata w wysokości 0,5 proc. wartości krajowej towarów. Od wszystkich innych pozwoleń na przywóz towarów pobierana będzie opłata w wysokości 1 proc. wartości krajowej towarów.

Wartość krajową towarów określa minister przemysłu i handlu.

Rozporządzenie wymienia następnie szereg przypadków, kiedy pozwolenia wolne są od osobnej opłaty manipulacyjnej:

a) pozwolenia na przywóz, wydawane zakładom naukowym oraz zakładom i instytucjom państwowym, z wyłączeniem jednak skomercjalizowanych przedsiębiorstw państwowych, wydzielonych z administracji państwowej;

b) pozwolenia wydawane na przywóz z zagranicy drobnych przesyłek o wadze 5 kg, zawierających przedmioty, nieprzeznaczone na handel;

c) pozwolenia na przywóz z zagranicy przesyłek, zawierających przedmioty nieprzeznaczone na handel, o ile patent może się wykazać świadectwem ubóstwa;

d) pozwolenia na przywóz towarów, do których mają zastosowanie zwolnienia celne lub zwolnienia od cła, przewidziane w wydawanych rozporządzeniach na podstawie art. 23 ust. 1 lit. a Prawa Celnego.

Pozatem rozporządzenie zwalnia od opłat pozwolenia na przywóz towarów, podlegających cłu według wymienionego szeregu pozycji taryfy celnej przywozowej.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 13 maja br.

Gdańsk oczekuje w Sopotach Polaków

Prezydent Senatu gdańskiego o roli Sopot

Przy objęciu urzędu przez nowego prezydenta Sopot przemawiał w Sopotach prezydent Senatu Greiser, podkreślając m. in. że zadaniem nowego prezydenta jest nie tylko stworzenie w Sopotach miejsca spotkania dla korpusu polskich i niemieckich, lecz również uczynienie z Sopot czynnik zblżenia obu narodów. Tem samym nowy prezydent tego miasta posiadać będzie obowiązki natury zewnętrzno - politycznej.

119 hitlerowców przed polskim sądem

odpowie za działalność wywołaną na G. Śląsku

Prokurator Sądu Okręgowego w Katowicach ukochywał przygotowywanie aktu oskarżenia przeciw 119 członkom National - Sozialistische Deutsche Arbeiterbewegung, oskarżonych o zbrodnię stanu z artykułu 97 i 98 k. k. Rozprawa rozpocznie się w końcu maja r. b.

Rozprawa potrwa prawdopodobnie około trzech tygodni.

Udział przemysłu naftowego w naszej żegludze morskiej

W dniu 11 maja 1936 przybywa do Gdyni ze stoczni włoskiej w Montefalcone koło Triestu drugi statek Linji Gdynia - Ameryka M/S „BATORY”, przeznaczony do transatlantycznych podróży pasażerskich. Fakt ten dla polskiej marynarki handlowej ma duże zna-

czenie i jest wskaźnikiem, że mimo trudnych warunków ekonomicznych naszego kraju rozwój polskiej żegludgi morskiej nie tylko że nie stanął na martwym punkcie, lecz przeciwnie postępuje stale naprzód.

W związku z powiększeniem się naszej

floty oraz wzmagającym się od lat ruchem portowym w Gdyni, statków własnych i obcych, bardzo szybko powstało palące zagadnienie zaopatrywania statków w paliwo płynne, jak również w odpowiednie gatunki olejów smarowych, przy czym chodziło o rozwiązanie tego zagadnienia w ten sposób, by zaopatrzenie najrozmaitszej wielkości statków w potrzebne im materiały pędne i smarowe odbywało się w możliwie najkrótszym czasie.

Problem ten podjęła Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych „Polmin”, która przed trzema laty wybudowała nową placówkę w Gdyni, wyposażoną w potrzebne instalacje do dystrybucji produktów naftowych na morzu. Zdolność przeładunkowa stacji bunkrowej „Polminu” w Gdyni dostosowana jest do zaopatrywania w płynne paliwo motorówek portowych, kutrów rybackich, statków handlowych aż do największych motorowców transatlantycznych.

Dla potrzeb statków morskich wyprodukował „Polmin” cały szereg odpowiednich gatunków olejów smarowych, biorąc pod uwagę szczególnie trudne warunki, w jakich pracują urządzenia mechaniczne na jednostkach floty. Dla silników Diesla największych naszych statków M/S „PIŁSUDSKI” i M/S „BATORY”, dostarcza „Polmin” specjalny gatunek oleju łożyskowego pod nazwą Polmin Parmol B. W. O jakości tego oleju świadczy najlepiej fakt, że został on zaaprobowany tak przez stocznię włoską udzielającą gwarancji, jak i przez szwajcarskiego konstruktora silników Diesla, pracujących na wspomnianych statkach.

Zywe zainteresowanie, jakie okazuje Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych w stosunku do zagadnień związanych z naszą marynarką handlową, oraz wyniki jakie już na tem polu zdobyła, roją jak najlepsze nadzieje na przyszłość. Wzrastający udział przemysłu naftowego w naszym handlu morskim pozwoli niewątpliwie na osiągnięcie rezultatów, które na całość gospodarki krajowej nie pozostaną bez dodatniego wpływu.

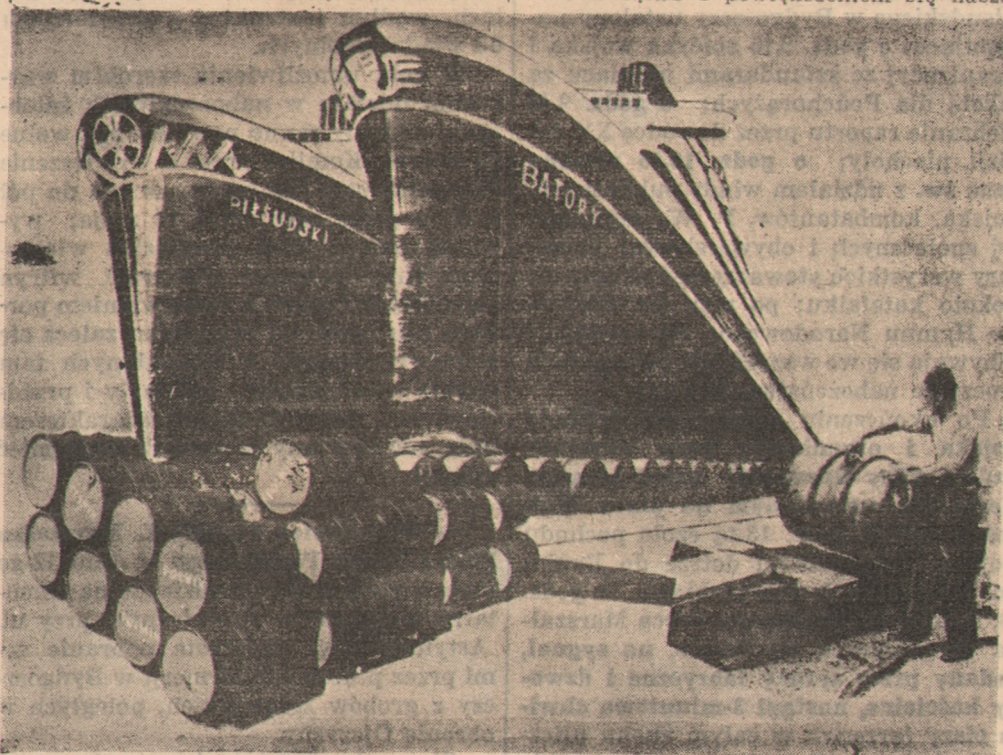
Letni rozkład jazdy

Przewiduje prowizoryczne pociągi do Prus Wschodnich

Rokowania polsko - niemieckie w sprawie należności za tranzyt przez nasze terytorjum nie zostały jeszcze zakończone.

Ponieważ jednak z dniem 15 maja wchodzi w życie letni rozkład jazdy, przeto ustalono prowizoryczne pociągi, które będą kursowały pomiędzy Prusami Wschodnimi, a resztą Niemiec.

W związku z tem od 15 maja będzie kursowała na linii Gr. Boesche - Strzebielino - Tczew - Marienburg jedna para pociągów. Pozatem przewiduje się kursowanie trzech sezonowych pociągów pośpiesznych od 25 maja na okres 3 miesięcy.

Ms. „Piłsudski” i Ms. „Batory”

są jak wszystkie nowoczesne statki turystyczne poruszane silnikami typu Diesla. Produkcji odpowiednich specjalnych olejów do tych motorów podjęła się Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych „Polmin”, dostarczając potrzebnych ilości olejów łożyskowych na pierwszą podróż z Triestu do Gdyni, a następnie w dalszym ciągu zaopatruje je z własnej stacji bunkrowej w Gdyni.

O przedłużeniu umowy polsko-gdańskiej w sprawie dowozu produktów rolniczych z Polski do Gdańska

Między Komisarzatem Generalnym R. P. w Gdańsku a Senatem gdańskim dokonano wymiany pism, mającej na celu przedłużenie na dalszy rok umowy polsko-gdańskiej z dnia 6 sierpnia 1934 r. o obrocie produktami rolnictwa, ogrodnictwa i rybołówstwa. Układ ten, który został zawarty na przeciąg dwóch lat, a obowiązuje do dnia 9 sierpnia br., został obecnie przedłużony do 9 sierp-

nia 1937 r.

Układ normuje dostawy z Polski tych artykułów rolniczych, które są na terenie Gdańska objęte reglamentacją rynkową. Co do wysokości dostaw z Polski, ostateczne porozumienie nastąpi dodatkowo. Wysokość wartości dostaw będzie utrzymana w przybliżeniu na dotychczasowym poziomie.

Ruch pasażerski przez Gdynię wzrasta

W przeciągu miesiąca kwietnia ogólny ruch pasażerski przez port gdyniński wyniósł 1636 pasażerów, z czego przyjechało 193 pasażerów a wyjechało 1443 pasażerów. Podział pasażerów na poszczególne klasy był następujący: pasażerów I kl — 85, pasażerów II kl — 54, pasażerów III kl — 1497.

Największy ruch pasażerski zanotowano między Gdynią a Brazylią (814 pasażerów), następnie między Gdynią a Anglią (473) oraz między Gdynią a Francją (244).

W porównaniu do miesiąca marca ruch pasażerski wzrósł o 249 osób.

KALENDARZYK

Poniedziałek: Franciszka — Wtorek: Pankraco. Słońce: wschód o godz. 3,48, zachód o godz. 18,17.

PRZEWIJANY PRZEBIEG POGODY
do południa dnia jutrzejszego

Dość pogodnie i ciepło. W dalszym ciągu skłonność do burz i przelotnych deszczów. Stabe, chwilami umiarkowane wiatry, przeważnie z kierunków południowo-wschodnich.

Nabożeństwo za duszę Matki Marszałka

Staraniem Rodziny Legjonowej w Bydgoszczy odbędzie się w kościele garnizonowym w poniedziałek, dn. 11 bm. o godz. 9 msza św. żałobna za duszę Matki Marszałka Józefa Piłsudskiego, u stóp której spocznie serce Wodza Narodu.

Na nabożeństwo Rodzina Legjonistów zaprasza wszystkie miejscowe organizacje społeczne, oraz społeczeństwo bydgoskie.

Na bruku bydgoskim

— **Wykupicie zastawy z Lombardu.** Jak się dowiadujemy z Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Bydgoszczy, odbędzie się wkrótce w Oddziale Zastawniczym licytacja niewykupionych wzgl. nieprolongowanych przedmiotów. Zastawy znajdujące się w Oddziale Zastawniczym ponad pół roku, mimo ich prolongowania muszą być w całości wykupione, w przeciwnym razie podlegać będą licytacji. Pozostałe zastawy można za częściową upłatą długu sprolongować na dalszy termin. Zainteresowanej klienteli radzimy z wykupieniem lub sprolongowaniem zastawów nie zwlekać.

— **Dyrekcja Miejskiego Gimnazjum Męskiego im. M. Kopernika** przyjmuje zgłoszenia kandydatów do klasy I codziennie od godz. 9—13.

— **Lokatorów i sublokatorów** informuje bezpłatnie sekretariat Centralnego Związku Lokatorów i Sublokatorów Zachodniej Polski Oddział w Bydgoszczy, ul. Długa 23 m. 4 i p. codziennie od godz. 9—12 i od 15—18 (oprócz sobót popołudniu oraz niedziel i świąt).

— **Treningi BKS. Polonji** odbywają się w środy i piątki od godz. 18 do 20 na Stadionie im. Marszałka Piłsudskiego. Powyższe dotyczy sekcji lekkoatletycznej i gier sportowych pań i panów.

— **Szubin.** W środę, dnia 13 bm. odbędzie się w Szubinie jarmark na konie i bydło. Spędzbydła i zwierząt racicowych za zezwoleniem władz przełożonych dozwolony.

Zebrania — Odczyty

— **Tow. Ginn. Sokół III.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 12 bm. o godz. 20 w restauracji „Pod Lwem” przy ul. Marsz. Pocha.

— **Kolonje letnie pocztowców.** Roczne walne zgromadzenie członków T-wa Kolonji Letniej urzędników Dyrekcji Poczty i Telegrafów w Bydgoszczy odbędzie się w sobotę dnia 16 bm. o godz. 19 w lokalu Re-sursy Kupieckiej, ul. Jagiellońska.

— **Tow. Śpiewu „Symfonia”.** W poniedziałek, dnia 11 bm. o godz. 20 w Re-sursie Kupieckiej lekcje śpiewu. Obecność wszystkich członków konieczna.

Biały sezon — otwarty

W sobotę, dnia 9 bm. o godz. 16 odbyło się na kortach Bydgoskiego Klubu Sportowego przy ul. Staszica otwarcie sezonu tenisowego. Symbolicznego otwarcia gier dokonał prezes B. K. S. notariusz dr. Nieduszyński, wybijając rakiętą pierwszą piłkę na kort.

W dniu otwarcia sezonu odbyły się jedynie gry pokazowe, gdy deszcz zmusił kierownictwo do odłożenia projektowanych rozgrywek międzyklubowych. W grach pokazowych uczestniczyli zawodnicy B. K. S., oraz rakiety Deutscher Tennis-Club.

Wieczorem w szalasię B. K. S. odbył się miły dancing towarzyski.

REFLEKSY BYDGOSKIE

Sezony

Wczoraj wioślarze, tenisiści, w niedzielę kolarze, motocykliści... Jedni już z pompą otwarli sezon — drudzy otwierają, tamci nim zaczęli, odpadli, inni wstęgi przecinają...

Gdy tak biegam po szalasiach, boiskach na wsze strony wiem przynajmniej jedno, że jest sezon na sezony.

Focus.

Poniedziałek, dnia 11 maja

Pokłosie niedzielne

Prawdę mówiąc, to właściwie wczoraj dopiero po raz pierwszy można było odczuć na własnej skórze, że nareszcie mamy lato, no i w całym tego słowa znaczeniu — maj.

Było pięknie: słonecznie i zielono. Gorąco, bo gorąco, trochę parno, ale przyjemnie. Po tak długim czasie nie potrzebna była otułać się kołnierkami, albo udawać tylko t. zw. bohatera, który chodzi na „letniaka”. Sprawiedliwie rzekłszy, mieliśmy ostatnio parę dni majowych, ale czyż można było wyeksploatować majowe przyjemności siedząc w biurze?

Na to trzeba koniecznie niedzieli i to takiej, jak wczorajsza.

Gwaro też było wczoraj w Bydgoszczy. Bez uciekania się do statystyki mógł każdy obliczyć, że przeciętne spożycie mieszkańca w naszym gródku. Na ulicach panowało wyjątkowe ożywienie. Wyletnione panie i „odzmianowi” panowie z równą swobodą naradowali w śródmieściu jak i na przedmieściach.

Ożywienie niedzielne nie tylko w ruchu ulicznym znalazło swój wyraz. Przedewszystkiem gwałtownie ruszały się rzesze sportowców, do których obecnie zaliczyć trzeba bodaj, że 99 setnych 130-tysięcznej liczby mieszkańców. Sama brać wioślarska ścigała na ceremonię otwarcia sezonu pół Bydgoszczy. Drugie pół było na stadionie, na boiskach im. Światały i in.

Choć oficjalne otwarcie „Teatralki” było już 2 maja, to przecież dopiero wczoraj poraz pierwszy sympatyczny ten zakątek doczekał się właściwego uznania i wzięcia P. T. publiczności. Zakotwiczone u brzegów Brdy berlinki oglądano z żywą sympatią, jako, że pasażerskie statki jeszcze nie rozpoczęły swojej służby letniej. A szkoda.

Lepiej korzystać z koniunktury, niż orientować się według kalendarza.

Syntetycznie rzecz biorąc, niedziela wczorajsza w ogóle i szczegółach udała się całkownie.

Możnaby tylko powiedzieć: bis!

Bydgoszcz w rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego

W powadze i skupieniu uczymy pamięć Wodza Narodu

Program uroczystości żałobnych w dniu 12 maja 1936 r. jako w pierwszą rocznicę zgonu s. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego został przez Lokalny Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka J. Piłsudskiego w Bydgoszczy ustalony następująco: o godz. 9,15 zbiórka wojska i organizacji ze sztandarami na placu za Szkołą dla Podchorążych; o godz. 9,45 odebranie raportu przez dowódcę XV dywizji piechoty; o godz. 10,10 żałobna msza św. z udziałem władz publicznych, wojska, kombatanów, P. W., organizacji społecznych i obywatelstwa; sztandary wszystkich stowarzyszeń skupią się wokół katafalki; po mszy św. odegranie Hymnu Narodowego; równocześnie odbywają się we wszystkich świątyniach uroczyste nabożeństwa żałobne.

Po ukończeniu nabożeństw defilada wojska i organizacji przy werblach wzdłuż ulicy Gdańskiej przed biurem Marszałka, ustawionym na placu Wolności; przed godz. 13-tą czoło pochodu wojska i organizacji dotrze do Rynku im. Marszałka J. Piłsudskiego; o godz. 13, w momencie złożenia Serca Marszałka do grobowca na Rossie, na sygnał, podany przez syreny fabryczne i dzwony kościelne, nastąpi 3-minutowa chwila ciszy (przerwa w całym ruchu ulicznym i komunikacyjnym, przechodnie zdejmują nakrycia głów i trwają w skupieniu); o godz. 19,30 uroczysta akademja żałobna w Teatrze Miejskim ku czci Komendanta; w godzinach popołudniowych odbędą się również akademje ża-

łobne w łonie poszczególnych organizacji; o godz. 20,45 bicie dzwonów kościelnych i salwy honorowe z dział.

Niezależnie od powyższego programu odbędą się uroczystości żałobne w szkołach, według instrukcyj, otrzymanych od władz szkolnych.

W celu umożliwienia szerokim warstwom udziału w nabożeństwach żałobnych, godziny ranne powinny być wolne od pracy; Komitet prosi o wywieszenie flag żałobnych lub opuszczonych do pół masztu przez cały dzień 12 maja; wywiesić należy je w przeddzień wieczorem. Przy żałobnej dekoracji witrzyn sklepowych i okien z wystawieniem portretu lub popiersia Marszałka zaleca się wystawy opróżnić z wykładanych tam zwykle przedmiotów. Koncerty i przedstawienia, nie związane z charakterem dnia, nie powinny w dniu 12 maja mieć miejsca.

— **W rocznicę śmierci I. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego** w dniu 12-go maja o godz. 20,45 odbędzie się na cmentarzu wojskowym (nowofarnym przy ul. Artyleryjskiej) uroczyste pobranie ziemi przez pluton żandarmerji w Bydgoszczy z grobów żołnierskich, poległych w obronie Ojczyzny.

Ziemia ta, wraz z ziemią pobraną w tym czasie przez wszystkie jednostki żandarmerji na terenie Polski, zostanie w dniu święta żandarmerji przewiezona na kopiec I. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

2 tysiące dzieci przystąpi do I-szej Komunii świętej

Zbliżają się dla dziatwy naszej wielkie dni. W Bydgoszczy około 2 tysiące dzieci ma niebawem przystąpić do pierwszej Komunii św. Są to dni największej radości nie tylko dla dzieci przystępujących do stołu Pańskiego, ale i dla rodziców i dla całej rodziny.

Na dni te jednak pada w obecnej ciężkiej sytuacji cień. Wśród tych dwu tysięcy dzieci, jakie mają przystąpić do pierwszej Komunii św. są setki takich, którym rodzice nie mogą sprawić nawet najbardziej potrzebnego ubranka, sukienki, czy obuwia. Parafje, stowarzyszenia i konferencje św. Wincent. i „Caritas” czynią rozpaczliwe wysiłki, aby dostarczyć dzieciom chociaż najbardziej niezbędnej odzieży i obuwia. Wysiłki te dotąd nie zdołały zapewnić wszystkim dzieciom najbardziej potrzebnych rzeczy. Nie pozostaje nic innego jak odwołać się do znanej i szerokiej ofiarności społeczeństwa. Czy to bielizną, odzieżą, obuwiem, czy też ofiarnym groszem zrzydźmy z pomocą biednej dziatwie.

której szczęście byłoby zamącone w tych uroczystych, najszczęśliwszych dniach ludzkiego życia. Przyczynmy się wszyscy do uzupełnienia dziecięcego szczęścia

Ofiary przyjmują biura parafjalne, stowarzyszenia św. Wincentego, wydziały parafj. „Caritas” i Bydgoski Okręg „Caritas”, ul. Cieszkowskiego 6.

Obchód 60-lecia istnienia chóru św. Wojciecha

Chór kościelny pod wezwaniem św. Wojciecha w Bydgoszczy przy Farze obchodził w dniu wczorajszym podniosłą uroczystość 60-lecia swego istnienia. Po uroczystym nabożeństwie w kościele parafjalnym odbyła się w sali Domu Katolickiego przy Farze piękna akademja.

Po wybraniu prezydium przemówił p. radca Beyer, kreśląc w treściwych słowach działalność chóru w okresie 60 lat istnienia. Słowo wstępne o potęgę i znaczeniu pieśni wypowiedział ks. kan.

- TELEFONY.**
- Pogotowie pożarowe 06.
 - Pogotowie ratunkowe 26-15.
 - Straż Pożarna 26-16.
 - Policja Państwowa (centrala) 27-00.
 - Zarząd Miejski (centrala) 26-00
 - Dorożki samochodowe 22-50 (postój: Jagiellońska) 22-51 (postój: Gdańska).

DYŻUR APTEK:

- Dyżur nocny aptek do dnia 17-go bm. włącznie pełnią: Apteka Piastowska, ul. Śniadeckich 49, tel. 36-82 i Apteka por. Orlem, Rynek Marsz. Piłsudskiego 1, tel. 30-98.

Repertuar widowisk z TEATRU MIEJSKIEGO.

— **Dziś w poniedziałek** „Wiosenne porządki”, komedia Huxley’a.

— **Aleksander Węgierko** w Bydgoszczy. Znakomity artysta i reżyser teatrów T. K. K. T. Al. Węgierko wystąpi w zespole „Reduty” jedyny raz w środe, dnia 13 bm. w głosnej sztuce B. Shaw’a „Żołnierz i bohater”, którą w Warszawie grano pół roku zrzędu. Znakomity ten artysta wystąpi w roli tytułowej, stwarzając z niej istne arcydzieło kunsztu aktorskiego. Ceny miejsc komedjowe, przyczem niżki nieważne.

- KINA.**
- ADRIA: „Zapomniany człowiek” i nadprogram.
 - APOLLO: „Ostatni posterunek” i nadprogram.
 - BAŁTYK: chwilowo nieczynne.
 - KRYSTAL: „Za chwilę szczęścia” z niezrównaną parą: Ireną Dunne i Robertem Taylorem.
 - REWJA: „Żywy zastaw” i „Rumba”, oraz rewja.
 - MARYSIENKA: „Roberta”.

Gen. Haller w Bydgoszczy

Z okazji obchodu 15-lecia istnienia chorągwi pomorskiej, oraz miejscowej placówki Związku Hallerczyków, do Bydgoszczy, przybył wczoraj w niedzielę gen. ófcer Haller, oraz płk. Modelski.

Po mszy św. w kościele św. Trójcy odbyło się złożenie wieńca na płycie Nieznanego Powstańca Wielkopolskiego przy ul. Bernardyńskiej, oraz oddanie hołdu poległym z okazji 18-lecia bitwy pod Kaniowem. W uroczystości przy pomniku uczestniczyły pokrewne organizacje.

O godz. 12,30 odbyła się w sali „Strzelnicy” akademja.

Zbożna praca Koła Przyjaciół budowy kościoła XX Misjonarzy

W dniu 7 bm. odbyło się w salce parafjalnej Zakładu Księży Misjonarzy przy Al. Ossolińskich plenarne zebranie Koła Przyjaciół budowy kościoła św. Wincentego a Paulo w Bydgoszczy na Bielawkach. Prezes Koła p. dyr. Weimann przedstawił zebrany działalność Zarządu, a w szczególności staranie o uzyskanie zezwolenia na urządzenie wielkiej loterii fantowej, mającej przysporzyć funduszy na dalszą budowę wspaniałej świątyni. Skolei zabrał głos proboszcz parafji św. Wincentego a Paulo ks. dr. Moska, podkreślając znaczenie loterii fantowej i prosząc zebranych o dołożenie starań by losy zostały rozsprzedane i, by imprezę tę na tak wzniosły cel poparto. Ciągnięcie loterii fantowej na rzecz budowy kościoła św. Wincentego a Paulo odbędzie się w dniu 29 sierpnia w sali Zakładu Księży Misjonarzy w Bydgoszczy. Bilety są już w rozsprzedaży w cenie zł 1,—.

Koło gorąco apeluje do całego społeczeństwa, aby wzięło udział w tej ciekawej imprezie i poparło, przez kupno losów, starania Koła Przyjaciół budowy kościoła św. Wincentego a Paulo. Wspaniałe i drogocenne fanty winny być zachętą do wzięcia udziału w loterii.

Nieszczęśliwy wypadek mechanika

W Szpitalu Miejskim opatrzone przedwczoraj zatrudnionego na poczcie mechanika 28-letniego Edmunda Kaczmarka, który uderzony został w twarz kolbą podczas ruszania silnika. Na szczęście kolba nie uszkodziła kości twarzy, zadając jedynie ranę powierzchowną.

Otwarcie sezonu wioślarzy bydgoskich Symbolicznego podniesienia bandery dokonał d-ca O. K. VIII. gen. Thommée

Bydgoski ośrodek wioślarski, skupiający obecnie już kilkanaście klubów i sekcji wioślarskich, oraz około 1200 wioślarzy — obchodził wczoraj, w niedzielę swe najpiękniejsze święto doroczne — uroczystość otwarcia sezonu letniego.

Tradycyjny ten obchód gromadził corocznie nad Brdą całą sportową Bydgoszcz. W dniu wczorajszym, dzięki wyjątkowo pięknej pogodzie — udział publiczności był wprost imponujący.

Dzięki staraniom Bydgoskiego Komitetu Towarzystw Wioślarskich i poszczególnych klubów, wioślarze do tego pierwszego swego wystąpienia przy wiosłach przygotowali się nadzwyczaj starannie, to też przegląd sił wioślarskich Bydgoszczy, u progu sezonu roku olimpijskiego, wypadł nader okazale.

O godz. 8 odbyło się w kościele XX. Misjonarzy solenne nabożeństwo, poczem wioślarzy i wioślarki w „służbowym” bieli i granacie udali się w pochodzie na przystań gospodarzy tegorocznego sezonu, Bydgoskiego Tow. Wioślarskiego. Nadejścia wioślarzy oczekiwały tłumy publiczności, zgromadzone na przeciwległym bulwarze, moście Bernardyńskim i przyległych ulicach, oraz liczni kajakowcy, uwijający się na kajakach w pobliżu przystani.

Na pomoście zgromadzili się przedstawiciele władz. Z entuzjazmem powitano p. gen. Thommée, d-cę O. K. VIII i przewodniczącego pomorskiego Komitetu Olimpijskiego, który ku radości wszystkich sportowców i sympatyków sportu, jak również sportowej publiczności przybył do Bydgoszczy, by — bodaj, że poraz jedenasty — podnieść na główny maszt banderę wioślarską na znak otwarcia sezonu Olimpijskiego.

Uroczystość otwarcia sezonu zagał

przewodniczący Komitetu Tow. Wiośl. p. dr. Siemiątkowski, poczem krótko, po żołniersku, przemówił p. gen. Thommée, dokonując przy dźwiękach orkiestry podniesienia bandery. Z okazji otwarcia poświęcono nowe łodzie wioślarskie, m. in. piękną ósemkę wyciągową „Marszałek Piłsudski”. Obecni przedstawiciele władz pp. gen. Thommée, wicestarosta Czubiński, d-ca piechoty dywizyjnej płk. Skroczyński, radca Mencil i in. złożyli

swe podpisy na dokumencie erekcyjnym.

Na zakończenie uroczystości odbyła się efektowna defilada łodzi. Uczestniczyło ogółem 283 wioślarzy i wioślarek, 57 łodzi wioślarskich wszystkich miejscowych klubów, oraz kilkadziesiąt kajaków i kilka motorówek.

Wieczorem w sali Reursy Kupieckiej odbył się dancing towarzyski braci wioślarskiej.

INOWROCLAW

— Nocny dyżur aptek pełni w tym tygodniu Apteka pod Złotym Lwem ul. Król. Jadwigi.

— Publiczna Biblioteka m. Inowrocławia czynna codziennie w godz. od 17—18, w soboty od 17—19.

— Biblioteka Kolejarzy przy „Ognisku” K. P. W. czynna we wtorki i piątki od godz. 17—18.

— Telefon Och. Straży Pożarnej nr. 616.

REPERTUAR KIN.

ŚWIT: „Sztandar wolności”.

SŁOŃCE: „Gabinet figur woskowych”.

STYLOWY: „Kot i skrzypce”.

— Gaiwia Zdrój. Treningi sekcji piłkarskiej odbywają się codziennie od godz. 16 na Stadjonie Miejskim.

„Matura”

Teatr Narodowy z Poznania wystąpi dziś w Inowrocławiu z komedią Władysława Fodora pt. „Matura”. Sztuka ta zdobyła sobie powodzenie na wszystkich scenach polskich i zagranicznych. „Matura” ukaże się nam w wykonaniu Teatru Narodowego z Poznania pod dyrekcją p. Zbigniewa Szczerbowskiego na scenie inowrocławskiej.

Przedstawienie odbędzie się dziś w poniedziałek o godz. 20,15 w sali hotelu „Bast”.

Komedia ta ma pierwszorzędą obsadę, oraz dobrą dekorację sceniczną. W głównych rolach zobaczymy pp. B. Orszańska, Z. Walindowa, St. Sowińska, Z. Żarska, L. Marzeńska, F. Palańskiego, Z. Malinowskiego, W. Hadrewicza, i innych. Sztukę reżyserował p. dyr. Szczerbowski.

Dyrekcja przygotowała również dla młodzieży i dzieci przepiękną bajkę Grimma pt. „Kopciuszek”, która wystawiona będzie dziś o godz. 16.

50 lat pracy Towarzystwa Śpiewu „Moniuszko” w Inowrocławiu

Tow. Śpiewu „Moniuszko” w Inowrocławiu obchodziło w dniu wczorajszym b. uroczyste jubileusz 50 lat swego istnienia.

O godz. 8,30 zebrały się na Placu Klasztornym bratnie organizacje śpiewacze z Inowrocławia i okolicy. Przybył również zespół Tow. Śpiew. „Echo” z Grudziądza. W pochodzie wyruszone następnie do kościoła św. Józefa, na uroczyste nabożeństwo. Mszę św. celebrował ks. prob. Handtke, który wygłosił również piękne okolicznościowe kazanie.

Następnie w sali Parku Miejskiego odbyło się uroczyste spotkanie. Jubileuszowe obrady zagał prezes Towarzystwa p. Smockiewicz, w obecności pp. starosty R. Wilczka, prezydenta m. Jankowskiego, licznie zebranych przedstawicieli władz, organizacji i członków. Pan prezes podkreślił w krótkim przemówieniu zasługi Towarzystwa, poczem oddał przewodnictwo zebrania w ręce seniora p. St. Knasta.

Skołeci wiceprezes p. Roman Szafranski odczytał historię Tow. Śpiewu „Moniuszko” w Inowrocławiu, które powstało w roku 1886 jako chór męski. Inicjatorem założenia tej organizacji na tutejszym terenie był święto osiadły w Inowrocławiu śp. dr. Przybyszewski.

Poza pracę czystą kulturalno - oświatową w zaraniu swego istnienia prowadziło Towarzystwo także pracę charytatywną.

W roku 1888 zorganizowano pierwszy zjazd śpiewaków w Inowrocławiu, który był drugim zjazdem pod zaborem pruskim.

Uroczystość 10-letniego jubileuszu przypadała w roku 1896, wówczas to chór stał już na wysokim poziomie.

Były momenty, kiedy zdawało się, że Towarzystwo chyli się ku upadkowi. Towarzystwo ożywiła jedna myśl, która zaszczerpiła się u niektórych członków, by pięknej karty historii nie plamić, doprowadzić chór do 50-lecia. I też praca ta, trud i znoj założycieli i tych co pracę tą prowadzili przez pół wieku znalazły w szerszym ogóle zrozumienie i należytą ocenę.

Akcja charytatywna w Inowrocławiu postępuje naprzód

Znane z ruchliwej działalności na terenie Inowrocławia Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo przy parafii św. Mikołaja odbyło ostatnio swe walne zebranie w Ochronie.

W obradach wzięli udział pp. starosta Wilczek, wiceprezydent Juengst, ks. kanonik Kubiński, ks. kan. Jaśkowski i inni.

Zebrań zagał p. prezydentka Paulowa, prosząc na przewodniczącego ks. kan. Jaśkowskiego a na sekretarkę p. Grabowską.

Członkinie Zarządu składały kolejno sprawozdania z rocznej działalności na polu charytatywnym. Stowarzyszenie liczy obecnie 38 członkiń czynnych i 139 wspierających. Zebrani odbyli się w roku ubiegłym: 1 walne, 13 plenarnych i 7 zarządu. Wizyt złożono ubogim 4.837. Panie opiekowały się 137 rodzinami, 133 osobami samotnymi i 46 chorymi. Obiadów wydały Panie Wincentki 3274, podwieczorków 1348, mleka 15.654

Decyzją ostatniego walnego zebrania mianowani zostali członkami honorowymi „Moniuszki” pp. dyr. Leszkowski i dyr. Mrówczyński.

W dalszym ciągu obrad nastąpiło składanie życzeń. Przemówienia okolicznościowe wygłosili p. starosta R. Wilczek, prezydent m. Jankowski, St. Knast, oraz delegaci bratnich organizacji.

Zebrań uroczystościowe zakończono po odczytaniu nadesłanych telegramów, wspólnym odpowiadaniem „Roty”.

Popołudniu odbyły się piosny chórowe, w których udział wzięli chóry z Szymborza, Małew, Szarotka z Inowrocławia, Chojin z Inowrocławia, Echo z Grudziądza i Moniuszko z Inowrocławia.

Wystąpiła również orkiestra wojskowa 59 p. p. Wielkie uznanie publiczności zdobył sobie swym występem chór Echo z Grudziądza.

W przerwie odczytany został nadesłany od ks. biskupa Laubitz telegram gratulacyjny.

Na zakończenie odbyła się zabawa tańcowa.

Zdobywajmy POS dowód fizycznej sprawności

Jak corocznie, tak i w tym roku, Miejski Komitet PW i WF. przystępuje do zorganizowania prób dla zdobycia Państwowej Odznaki Sportowej, którą każdy Obywatel Państwa mieć powinien. I to nietylko sportowiec, ale bez względu każdy lub każda, kto tylko rozumie zasadę, że przez odpowiedzialne przygotowanie w czasie pokoju, zapobiegnie się zamachom na całość naszych granic — winien starać się o zdobycie tej odznaki świadczącej, że każdej chwili jest gotów do trudów wojennych. Poza tem Państwowa Odznaka Sportowa jest również dowodem fizycznej sprawności i chęcią do dalszych wyczynów sportowych.

Ostatnie wiadomości sportowe

WARSZAWA BIJE KRÓLEWIEC W ZAPASNICTWIE

W niedzielę odbył się w Warszawie międzynarodowy rewanżowy mecz zapasniczy Warszawa — Królewiec. Zwycięstwo odniosła ponownie Warszawa w stosunku 15:9.

W wadze koguciej Rokita (Warszawa) pokonał Sarge (Królewiec); w piórkowej Świętosławski (W) wygrał z Blockhausem (K); w lekkiej Słazak (W) odniósł zwycięstwo nad Bergenem (K); w półśredniej Książkiewicz (W) zwyciężył Heinego (K); w średniej Rejniak (W) pokonał Gadomskiego (K); w półciężkiej Hebda (W) przegrał z Klissemanem (K); w ciężkiej Falkiewicz (W) uległ Braunowi (K).

AKADEMICKI MECZ PLYWACKI WARSZAWA — BERLIN.

Berlin, 10. 5. (PAT). W niedzielę wieczorem rozpoczął się w Berlinie międzynarodowy mecz pomiędzy reprezentacjami akademickimi Warszawy i Berlina. Po pierwszym dniu prowadzi Warszawa. Na zawodach niedzielnych ustanowiono kilka rekordów polskich.

Sztafeta 5x50 st. klas. 1) Berlin — 2:59,8 przed Warszawą.

Sztafeta 4x200 dow. wygrała Warszawa w składzie Makowski, Zubowicz, Gumkowski i Karpiński w czasie 10:28 sek., bijąc rekord Polski.

W sztafecie 3x100 m. zwyciężyła również Warszawa w składzie Bocheński — Boguth — Karpiński w czasie 3:40,8 bijąc rekord Polski o 14 sek.

W meczu piłki wodnej a Warszawa pokonała Berlin 6:5, (3:3).

Poza konkursem na 200 m. st. grzbietów, zwyciężył Karliczek w czasie 2:44, bijąc rekord Polski o 10 sek.

W poniedziałek zakończenie zawodów.

JESZCZE JEDEN SUKCES JĘDRZEJOWSKIEJ.

Wiedeń, 10. 5. (PAT). Jędrzejowska uzyskała nowy sukces, zdobywając wraz z Wiochem Taroni mistrzostwo Austrii w grze mieszanej. W finale para polsko - włoska pokonała parę Lermite — Bresch 6:0, 6:1.

W grze pojedynczej panów mistrzem został Bawarowski (Węgry) bijąc Matejkę.

W grze podwójnej panów wygrała para Bawarowski — Metaxa, bijąc w finale parę włoską Quintavalle — Taroni.

RUMUNJA — JUGOSŁAWIA 3:2 (1:1)

Bukareszt 10. 5. (PAT). W Bukareszcie rozegrany został międzypaństwowy mecz piłkarski pomiędzy Rumunją a Jugosławią. Zwyciężyła Rumunja w stosunku 3:2 (1:1).

O puchar Davisa

ARGENTYNA — GRECJA 4:1

Ateń 10. 5. (PAT). Mecz tenisowy Grecja — Argentyna o puchar Davisa zakończył się zwycięstwem Argentyny 4:1.

Kto może otrzymać odroczenie służby wojskowej?

Zgodnie z rozporządzeniem M. S. Wojsk. odroczenie służby wojskowej względnie ulgi 5-miesięcznej mogą otrzymać poborowi, którzy posiadają poniżej wyszczególnione warunki:

- 1) jedyni żywicieli rodzin,
- 2) właściciele odziedziczonych gospodarstw rolnych,
- 3) osoby, odbywające studia teoretyczne, (tj. rzeczywistym słuchaczom wyższych zakładów naukowych) do lipca tego roku kalendarzowego, w którym kończą lat 23, — względnie lat 25), tudzież uczniom ostatniej klasy względnie ostatniego kursu średnich zakładów naukowych państwowych lub równoprawniomym z państwami (do 1 lipca roku kalendarzowego, w którym kończą lat 22),
- 4) uczniowie terminujący: w rzemiośle u majstrów, w przedsiębiorstwach fabrycznych, albo odbywającym naukę w handlu na podstawie zawartych pisemnych umów o naukę.

Podanie o udzielenie odroczeń względnie ulgi 5-mies. powinny być wniesione najdalej do 14 dni po uznaniu poborowego za zdolnego do czynnej służby wojskowej (kat. A). Jeżeli okoliczności, uzasadniające prawo do ubiegania się o powyższe odroczenia, powstały po wymienionym terminie, prosba powinna być wniesiona najdalej do 4 tygodni od chwili uzyskania wiadomości o tych okolicznościach.

Podania należy składać do powiatowej władzy administracji ogólnej (starostwa).

W tym roku kalendarzowym, w którym poborowy kończy lat 23, nie może on uzyskać odroczenia służby wojskowej z tytułu jedynego żywiciela rodziny lub z tytułu odziedziczenia gospodarstwa rolnego; może natomiast uzyskać ulgę 5-miesięcznej służby wojskowej.

Uprawnionymi do wnoszenia podań o odroczenie służby wojskowej względnie o 5-miesięczną ulgę wojskową są:

poborowi, ojciec, matka, dziadkowie i babki oraz rodzeni, przyrodni, słubni lub nieslubni bracia i siostry, ustawowi zastępcy osób, wymienionych wyżej.

Do podania należy dołączyć przedwzrostkiem dokładny odpis (nieuwiarytelny) zaświadczenia komisji poborowej o zakwalifikowaniu poborowego do kat. A., tudzież inne dokumenty, wymienione w obwieszczeniach o poborze.

Wszelkie inne informacje, które ukazały się w innych piśmie są niezgodną z przepisami.

(—) Kuliński, kapitan Komendy PW i WF, miasta Inowrocławia.

Ratujmy młodzież!

Problem, którym zajmie się I Kongres Miłosierdzia diecezji chełmińskiej

Tragedja bezrobocia może nigdzie nie występuje tak jaskrawo, jak wśród młodzieży, opuszczonej, marnującej bezpożytecznie czas, którego nie może zapelniać praca.

Sprawa to niezmiernie poważna — musimy koniecznie zająć się leczeniem tej choroby społecznej!

Na terenie Pomorza zawiązało się obecnie **Stowarzyszenie Świeclic Charytatywnych**, którego zadaniem jest skupić w większych ośrodkach bezrobocia młodzież — zając ją pracą pożyteczną, rozwinąć przed nią szersze horyzonty myślowe, roztoczyć opiekę we wszelkich kierunkach.

Pracę tę zapoczątkował w Toruniu w r. 1934 redemptorysta **Ojciec Solarz**, obecny prezes Stowarzyszenia, w jednej z najbardziej opuszczonych dzielnic, na t. zw. „Kozackich Górach”.

Podjęta akcja przyniosła w krótkim czasie piękne wyniki, rozszerzyła się na inne

dzielnice miasta, dała możność korzystania około 220 dzieciom dziennie z odpowiednio urządzonych świetlic. Oprócz tego codziennie przeciętnie 80 osób starszych znajduje tam pomoc moralną i materialną, korzysta z radja, gier, gazet, pogadanek, prowadzi t. zw. prace wymienne.

Związek Towarzystw Charytatywnych Diecezji Chełmińskiej zwołując do Pelplina na dzień 3 czerwca br. **I Kongres Miłosierdzia**, poświęcił zagadnieniu opieki nad młodzieżą i pracy świetlicowej, osobną sekcję, która obradować będzie w godz. 14.30—17 pod przewodnictwem Ojca St. Solarza.

Zapraszamy zatem wszystkich, którzy interesują się wspomnianą kwestją, by zechcieli przystąpić z okazji poznania konkretnych możliwości pracy w tej dziedzinie ludzkiej niedoli.

Audycje muzyczne w rocznicę śmierci Marszałka Piłsudskiego

Śmierć Marszałka Piłsudskiego wstrząsnęła do głębi całym jestestwem każdego obywatela Polski. Poeci i pisarze, malarze i rzeźbiarze przelali uczucia swoje w formie właściwą ich sposobowi wyrażania się.

Muzycy wyrazili je w swej, najbardziej z wszystkich, abstrakcyjnej sztuce — w muzyce. Między innymi powstały również dwa dzieła symfoniczne awangardowych polskich kompozytorów: **Bolesława Woytowicza: „Poemat żałobny”** i **Jana Maklakiewicza: „Ostatnie werble”**. Obie te kompozycje nadaje Polskie Radio w bolesną rocznicę zgonu, w dniu 12 maja. Będzie to zarazem pierwsze wykonanie obu kompozycji.

Kompozycja J. Maklakiewicza „Ostatnie werble” jest poematem symfonicznym i niejako historycznym. Pogrzeb Marszałka, któremu towarzyszy głuchy warkot werbli, każe sięgać kompozytorowi w dawne dzieje Polski. Z przejmującego miarowego rytmu werbli wyrasta wspomnienie. W zamierzeniu przeszłość sięgająca pieśni „Bogurodzica” wywołuje w wyobraźni słuchacza obraz dawnego rycerstwa polskiego, rycerstwa, które w nowej postaci odradza się w walkach niepodległościowych. Tak więc najpierw rok 1905 znajduje swój wyraz muzyczny w pieśniach robotniczych, potem budzi się coraz śmielej myśl bojowa w pogodzie rozbrzmiewającym Hejnale Krakowskim, w Pierwszej Kadrowej i sygnałach — w pierwszym nieśmiałym zrazu haśle Wojska Polskiego. A potem znowu następuje romantyzm wojny legionowej w pieśni „O mój rozmarynie”, życie obozowe z jego czarem i młodem junactwem, aż w pieśni Pierwszej Brygady i z pierwszych nędz żołnierza, bohem lasem wędrującego, wyrasta promienna i triumfująca pieśń „Jedzie, jedzie na Kaszance”, by potem przejść w potężny Hymn Narodowy i „Pierwszą Brygadę”. Tu osiąga kompozycja swój punkt kulminacyjny. Po motywach walk, zwycięsko zakończonych, następuje załamanie. Śmierć, pogrzeb, werble, przy wtórce kataklizmów przyrody, jakby losy ludzkie rozumiejących potem Wawel, który raz jeszcze każe myślą sięgnąć do przeszłości, wreszcie szum lasu nadniemeńskiego i kołysanka, jakby matki bolejącej nad tem sercem, które tak bardzo ziemię nadniemeńską ukochało, kończą utwór.

„Poemat żałobny” — Woytowicza jest cyklem trzech organicznie z sobą związanych obrazów, których treścią jest nie tyle sama postać Marszałka, ale raczej jej abstrakcyjny symbol, idea w znaczeniu platońskim. Myśl i Czyn Wodza. Pierwsza część zatytułowana „Podwójna Fuga i Chorał” przynosi dwa zasadnicze tematy: jeden z nich pełen niepokoju i ruchliwości jest jakby wyrazem wszystko przewidyującego, wszechstronnego, zawsze planowo i celowo pracującego umysłu Marszałka, który wszystko do głębi zawsze poznać i przejrzeć potrafił. Temat drugi, Chorał, jest jakby ową drugą stroną umysłu, stałą, niewzruszalną, filozoficzną, najbardziej istotną, bo najgłębiej sięgającą w duszę. Oba te tematy składają się na część Pierwszego Poematu, na „Myśl”, jakby część tę nazwać można. Część druga — to Czyn. Początkowa pobudka, do czynu zrywająca, pełne energii motywy, jakby odgłosy bitew, splatają się z motywem części poprzedniej, bo są przecież wpływem jej, tak, jak Czyn jest wpływem Myśli. Energiczna akcja, zawsze jednak wypływająca z zasadniczego planu, kończy się jako punkt kulminacyjny gwałtowny — stanowiący Czyn. Część trzecia, oparta na stałym wtórce werbla, to śmierć. Ale nie śmierć wszystko kończąca, wszystko niwelująca, lecz realizacja tej najgłębszej filozoficznej Myśli, symbol zarówno Myśli jak i Czynu.

Gwałtowna burza nad Łodzią

W sobotę w godzinach południowych przeciągnęła nad Łodzią i okolice gwałtowna burza.

Pioruny uderzyły w kilku punktach miasta, przyczem wybuchł pożar od pioruna w magazynach firmy S. O. Warrant.

Pożar rozszerzył się z gwałtowną szybkością. Na ratunek przybyły wszystkie oddziały straży pożarnej. W czasie akcji ratunkowej kilku strażaków uległo zranieniu. Według prowizorycznych obliczeń straty sięgają kilkuset tysięcy złotych.

Programy radiowe

Poniedziałek, 11 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Program poranny. 8.10 Audycja dla poborczych. 11.57 Sygnał czasu. Hejnał. Dziennik południowy. 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 15.15 Wiadomości o ekspozycji polskiej. 15.30 Muzyka salonna w wyk. Małej Ork. P. R. 16.00 Tr. z przybycia do Gdyni sm. „Batory” (z Gdyni). 17.00—17.15 „W kancelarii adwokackiej” — skecz Szymona Pigwy (z Poznania). 17.15 „Minuta poezji”. 17.20 Duety w wykonaniu Lzy Roll i Berty Bragińskiej. 17.50 „W mule tkwi muszla”. 18.00 Recital fortepianowy Jana Strassmanna. 1) Robert Schumann: a) Aufschwung op. 12 Nr. 2, b) Warum op. 12 Nr. 3, c) Grillen op. 12 Nr. 4; 2) Willibald Gluck: Johannes Brahms: a) G-wot; 3) Fryderyk Chopin: a) Ballada As-dur op. 47, b) Nokturn G-dur op. 37; 4) Franciszek Liszt: Rigoleto — parafraza. 18.35 Wiadom. sport. 19.40 Dziennik wieczorny. 19.50—19.55 Reportaż z wystawy: „Marszałek Piłsudski, a Wilno” (z Wilna). 19.55—20.00 Przemówienie dyrektora programowego Polskiego Radja p. Piotra Góreckiego. 20.00—20.45 Apel wojskowy. Transm. z placu Łukiskiego w Wilnie (z Wilna). 20.45—21.15 Reportaż z kościoła św. Teresy w Wilnie biele dzwonoń (z Wilna). 21.00—22.30 „Śmierć bohatera”. Wykonawcy: Orkiestra symfoniczna P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga oraz chór „Harfa” pod dyr. prof. Wacława Lachmana. 1) Mieczysław Karłowicz: Epilog w „Oświęcimów”; 2) Zygmunt Noskowski: Śmierć bohatera;

3) Ludomir Różycki: Bolesław Śmiały; 4) a) Stanisław Moniuszko: Widzim Ducha, b) Marjan Rudnicki: Coś się śni, c) Feliks Nowowiejski: Do Ojczyzny; 5) Stanisław Moniuszko: Elegja; 6) Mieczysław Karłowicz: Odwieczne pieśni. 22.30—22.50 „Przemówienie Józefa Piłsudskiego nad trumną Juliusza Słowackiego”. Fragment z „Króla Ducha” Juliusza Słowackiego. 22.50—23.10 „Ahheri”, poemat symfoniczny Ludomira Różyckiego. 23.10—23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego. 23.20—23.25 Reportaż w języku francuskim. 23.25—23.28 Werble.

ROZGLOSNI TORUŃSKA.

6.50—7.20 i 7.40—8.00 Muzyka z płyt (z Warszawy). 7.30—7.40 Program na dzisiaj i „Parę informacji”. 12.15—13.10 Orkiestry i soliści (płyty). 13.15—14.15 Muzyka popularna (płyty). 15.30 Przegląd wiadomości i komunikat zegarski. 16.30—17.00 Z oper (płyty). 18.30 Rozmowa ze słuchaczami przeprowadzi Stanisław Nowakowski. 18.40 Życie kulturalno-artystyczne i naukowe na Pomorzu. 18.45 Villa Lobos: a) Murzynek, b) Pęknięta lalka, c) Poliszynel. 18.50 Pogadanka społeczna. 19.05 Wiad. gospodarcze z Pomorza. 19.10 Program na jutro. 19.30 Koncert reklamowy. 19.45—20.00 Płyty.

ZAGRANICZNA.

17.40 Praga. Recital wioloncz. 18.30 Moskwa (Kom.). „Piętna Helena” — operetka Offenbacha. 19.00 Monachjum. „W rocznicę śmierci Regera” — koncert ork. i solistów. 20.00 Kopenhaga. „Uprowadzenie z Seraju” — opera Mozarta (akt I i II). 20.15 Budapeszt. „Requiem” — Verdięgo. 20.15 Strasburg. Koncert chóru polskiego „Hasto”. 24.00 Sztuttgart. Koncert nocny. Utwory Regera.

BIURO POŚREDNICZE „TEMPO”

Gdynia, ulica 10-go Lutego 7

Parcele w Gdyni — Orłowie Morskim od 2,— zł za m ² .	Kolonjalki zaprowadzone od 500.— zł
Małe domki od 1.000.— złotych	Wszelkie branże dobre punkty do wyboru.
Restauracje dobrze zaprowadzone od 1.200 zł.	Orłowo Morskie: domy dochołowe, wille, małe domki, parcele, specjalnie polecamy. U nas naskorzystniej kupuje się.

Na wyczerpującą odpowiedź prosimy dołączyć znaczek pocztowy

WEZWANIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu rewiru IV, Leonard Rzymyszkiewicz mający kancelarię w Toruniu, ul. Łazienna Nr. 13 podaje do publicznej wiadomości, że dnia 29 maja 1936 r. od godz. 9 przystąpi do opisu nieruchomości Toruń, Nowe Miasto karta 159/160 położonej w Toruniu, ul. Wysoka 4/8, do której skierowana została egzekucja w poszukiwaniu wiaryzności w kwocie 5596,00 zł przypadającej wierzycielce Gminie miasta Torunia od dłużników Klary, Gertrudy i Elżbiety Nass, Gertrudy i Brunona Tustka. i wzywa wszystkie osoby, nieuczestniczące w postępowaniu, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa tych osób stanowią przeszkodę do egzekucji. Toruń, dnia 29 kwietnia 1936 r.

Leonard Rzymyszkiewicz
komornik.

GDYNIA

ELEWACJA

Gdynia, Morska nr. 49
Telefon 2273

Marmur, granit, lastrica, szlachetne tynki, własnej fabrykacji

Stopnie — Marmurek do lastrica — Xylolit 2143
Ceny niższe o 30%

Ekspedjentka

potrzebna z kaucją 300 zł.
Wiadomości: „Gazeta Morska Ilustr.”, Gdynia. 2490M

Prasowaczka

przyjmę do Sztynwej bieleziny od 1. czerwca. Gdynia, Pralna „Leokadia” Plac Kaszubski. 2535 Mk

Korzystaj z okazji!

Tylko na kilka dni przybyła sławna chiromantka. Przepowiada przeszłość i przyszłość z kart i rąk. Przyjmuje codziennie od godziny 9—21:30. Tczew, Strzelecka 1, parter prawo. 2555

Panna

lat 25, posiadająca nieruchomość, prowadzi przedsiębiorstwo przemysłowe w mieście, szuka urzędnika cośkolwiek z gotówką. Zgł. pod „nieruchomość” do „Dnia Tczewskiego Ilustrowanego”. 2556 Tk

Panna

młoda, inteligentna, z lepszej rodziny, poszukuje posady za kelnerkę, względnie ekspedjentkę zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia kierować proszę do „Dnia Tczewskiego Ilustr.” pod nr. 1914. 2558

Sprzedajemy nowe i używane samochody

za guldny gdańskie i efektywne złote ewtl. za należności złotowe w Polsce lub Gdańsku.

Danziger staendige Automobiliessce.

Stare Targi Samochodowe Jakob Rotblit

Autoryzowany odsprzedawca Ford Motor Company GDANSK
Brotaenkengasse 37.
Tel. 24238 i 24215.
2460Gd

ROZNE

Kołodziej

6-letnia praktyka, poszukuje pracy od 15. maja lub później, Adres Franciszek Maczkowski Maj. Dębiny pocz. Nawra. 2515

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowem, Jan Chudziński, mający kancelarię w Nowem, ul. Kościuszki Nr. 4, na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 22 maja 1936 r. o godz. 10.30 w Płochocinie, odbędzie się 1-sza licytacja nieruchomości należących do Józefa Czajkowskiego, składających się z 120 ctr. żyta, oszacowanych na łączną sumę 870,00 zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Nowe, dnia 5 maja 1936 r.

(—) Jan Chudziński Komornik.

ZAPOWIEDZ.

Podaje się do publicznej wiadomości, że kupiec Marcin, Oswald Henke, zamieszkały w Gdańsku — wyznania ewangelickiego — urodzony dnia 20. 7. 1895 r. — przynależności państwowej polskiej — syn Edwarda Henke i żony jego Marii z domu Frenzel, zamieszkałych w Zduńskiej Woli, powiat Sieradz i Karolina Käthe Ziemer, zamieszkała w Wierzycach, powiat Gniezno — wyznania ewangelickiego — urodzona dnia 10. 10. 1910 r. — przynależności państwowej polskiej, córka Karola Ziemera i żony jego Matyldy Berty z domu Sitz, zamieszkałych w Wierzycach, powiat Gniezno, zamierzają zawrzeć związek małżeński.

Lubowo, dnia 6 maja 1936 r.
Urządnik Stanu Gywilnego
w z. (—) Kurtner.

Sprzedam

parcele budowlaną na Wzgórzu Focha ewtl. z za-twierdzonym już planem, na korzystnych warunkach. Zgłoszenia do Gaz. Morsk. Ilustr. Gdynia pod „380” 2543 M

Mieszkania

3-pokojowe w domach Z. U. S. do wynajęcia. Administracja. Gdynia, ul. Marsz. Piłsudskiego 5, m. 64. 2559M

TCZEW

Mieszkanie

3-pokojowe z komfortem na parterze od 15 maja do wynajęcia. Zgłosz. admin. „Dnia Tczewskiego Ilustr.” 2557Tk

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy V rewiru Stefan Jaroszyński mający kancelarię w Bydgoszczy, ul. Śląska Nr. 3 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 14 maja 1936 r. o godz. 11 w Minikowie, pow. Bydgoszcz odbędzie się 1-sza licytacja nieruchomości, należących do Albina i Anastazji Stylo, składających się z rozmaitych mebli domowych oszacowanych na łączną sumę zł 1.381.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Bydgoszcz, dnia 9 maja 1936 r.

Komornik (—) Jaroszyński. 2554

TORUN

Tapiczerzy

kupują sprężyny, pakule, trawę, płótna, szpagaty, włosie i gwoździe najtaniej w firmie

Zygmunt Balcerowicz
skład skór, Toruń, Zeglarska 21. 1928C

OBIADY

najlepiej smakują na świeżem powietrzu.

Kawiarnia-Ogród
Ośrodek Sportów Wodnych nad Wisłą, obok dworca miejskiego. 2223

Meble

wszelkiego rodzaju najtaniej kupujesz tylko Toruń, Prosta 5. Przekonaj się! Spamiętaj! Powiedz drugiemu.

Tragedja w oberze.

OGŁOSZENIA: wiersz milimetrowy na stronie 7-lamowej 0.30 zł w tekście na pierwszej stronie 1.00 zł w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł w tekście na dalszych stronach 0.50 zł Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej. Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. niższe. Komunikaty 50 gr za wiersz. Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldach gdańskich na podstawie notowań Gieldy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.	ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI: W ekspedycji miejscowych agencji 2.00 zł Z odnośnikiem do domu 2.20 zł Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2.40 zł Pod opaską 4.50 zł W Gdańsku przez pocztę 1.32 gd; przez gońca 2.00 gd W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost 1.75 gd Zagranicą 4.00 zł W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeskazywanie w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.	UWAGI: Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówką. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy na 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłaconą przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisanie miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.
--	--	--

Redaktor odpowiedzialny: Wacław Wytyk, Toruń, ul. Mickiewicza 41.

Redaktor odpowiedzialny za sprawę W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Pagedu”. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądzu: Wacław Gałęsa, Grudziądz, Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Leon Formański, Tczew, Kościuski nr. 1.

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf” z odpow. udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.